N°. 20. A°. 1861.

WOENSDAG 23 JANUARIJ.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is ƒ 24 's jaars of ƒ 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, N°. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels.... ƒ 1.—
Iedere regel meer. . . . . - 0.20
Andere Advertentiën per regel . . . . - .20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Overstroomingen IN DEN BOMMELERWAARD.

Landgenooten!

Ter voorziening in den dringenden nood waarin duizenden onzer Medeburgers verkeeren, tot leniging der vreeselijke ellende waarin de bewoners van den Bommelerwaard door de overmagt van het water gedompeld zijn, blijven wij met aandrang uwe menschlievende hulp inroepen.

Dat uwe giften in de aan ons Bureau geplaatste Bus op de meest doelmatige wijze zullen worden besteed, daarvoor blijve borg de maatregel genomen door den Heer Commissaris des Konings in Gelderland, die op de plaats zelf van het onheil eene **„Commissie voor ondersteuning in het ressort van Zalt-Bommel"** heeft ingesteld.

Het is uit naam en op uitnoodiging van die Commissie dat wij ons beroep op uwe bekende mildheid herhalen.

Rotterdam 10 *Januarij* 1861.

De Directeuren der Vereeniging de Rotterdamsche Courant,
G. VAN REYN.
C. A. VAN REYN.

Sedert de vorige opgave nog ontvangen:
van de leerlingen der Academie van beeldende kunsten en technische wetenschappen te dezer stede ƒ 55.71½; van de leerlingen van de Tweede Stads-Tusschenschool A (centenschool Lange Torenstraat) ƒ 16.06½; van een Kantoorbediende ƒ 3; van Drilleman van Bleiswijk ƒ 0.25, tweede gift voor de noodlijdenden; van D. K. te Gouderak ƒ 2. en in Spetie ƒ 0.72, te zamen.............................. ƒ 77.75.
Makende met de vorige opgave van - 1777.52

ƒ 1855.27.

NATIONALE MILITIE.

WAARSCHUWING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM* herinneren bij deze aan allen die het aangaat, dat de inschrijving voor de Nationale Militie, ingevolge de Wet, *op den 28sten dezer geheel wordt gesloten.*

Wordende dus zij, *die in het jaar* 1842 *zijn geboren* en tot nog toe verzuimd hebben zich te doen inschrijven, aangemaand, om zulks alsnog voor dien dag te doen, waartoe ter Secretarie (Afdeeling Militaire Zaken) alhier, dagelijks, met uitzondering van den Zondag, gelegenheid is van des voormiddags *tien* tot des namiddags *drie* ure, zullende zij het anders aan zich zelven te wijten hebben, dat zij ZONDER LOTING voor de dienst der Nationale Militie worden ingelijfd.

Rotterdam den 21 *Januarij* 1861.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
de Secretaris, J. L. NIERSTRASZ.
de Burgemeester, J. F. HOFFMAN.

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 20 *januarij.* — De Koningin wil dit maal vroeger dan gewoonlijk haar verblijf voor het overige van het jaargetijde in het paleis van Buckingham vestigen, zoodat ook de levés en zoogenaamde drawing rooms vroeger dan anders zullen aanvangen.

— In het Court Journal leest men: „Er is ernstig sprake van, en in officiële kringen vindt het algemeen geloof, dat in het Kabinet groot verschil van meening heerscht, en wel tusschen den eersten Minister en een ander zeer voornaam lid der Regering. De meerderheid is, naar men hoort, op de zijde van het hoofd van het Kabinet, terwijl de andere Minister met zijne meening over de bedoelde aangelegenheid nagenoeg alleen staat. Over de aanleiding tot het verschil zijn onderscheiden geruchten in omloop, en het meest helt men tot het gevoelen over dat het eene Engelsche Confederatie in Noord-Amerika en de uitlegging van het met de Vereenigde Staten gesloten uitleveringsverdrag betreft. Ten opzigte dier beide vraagstukken heeft de bedoelde Minister wel regt er aanspraak op te maken dat zijne meening meer gewigt hebben zal dan die zijner ambtgenooten. Het geschil is misschien niet ernstig genoeg om aanleiding tot eene aftreding te geven, maar echter gewigtig genoeg om zulks te doen tot discussien, die eene zoodanige aftreding als gevolg daarvan mogelijk maken." Buiten twijfel is het Kabinetslid waarvan het Court Journal spreekt de Minister van kolonien, hertog van Newcastle.

— Het schijnt zich niet te bevestigen dat lord Elgin lord Canning als Gouverneur-Generaal van Indië vervangen zal. Na een uitstap naar Japan gemaakt te hebben keert hij naar Engeland terug.

— Uit een artikel in de Observer over den onderzeeschen telegraaf, die Malta met Alexandria verbinden moet, ziet men dat die van Malta naar het naastbij gelegen punt der Afrikaansche kust geleid worden en van daar langs de kust naar Alexandria loopen zal. De afstand van Malta naar de kust is ongeveer 80 Engelsche mijlen, en de diepte der zee in die rigting tusschen de 200 en 300 vademen, terwijl die diepte langs de Afrikaansche kust, daar waar men den kabel leggen wil, nergens meer dan 100 en slechts op zeer weinige plaatsen meer dan 50 vademen bedraagt. Het leggen van den kabel zal in de maanden mei en junij geschieden.

FRANKRIJK.

PARIJS 20 Januarij.
(*Particuliere Correspondentie.*)

Eene depêche zegt ons dat de admiraal de Tinan de reede van Gaëta met drie schepen verlaten en alleen de korvet Mouette op dat station achtergelaten heeft, die, naar men beweert, bestemd is Koning Frans II te ontvangen, als deze Gaëta verlaten wil, en hem te brengen werwaarts hij verlangt. Maar is het niet ongerijmd te veronderstellen dat, wanneer die Vorst zijne laatste stad overgaf, hij de gastvrijheid van een Fransch oorlogschip in zou roepen? De Italiaansche vloot komt de Fransche vervangen en, met behulp van een groot aantal kanonneersloepen, Gaëta van den zeekant aantasten, middelerwijl de generaal Cialdini, met 150 in batterij gestelde stukken, ieder met duizend schoten gewapend, de vesting van den landkant zal teisteren.

Het Spaansche Hof heeft den rouw voor drie maanden over den Graaf de Montemolin aangenomen.

De Moniteur behelsde gisteren een op het proces Patterson betrekkelijk artikel, waarin herinnerd wordt hoe het in 1803 gesloten huwelijk van Jérôme Bonaparte met miss Elisabeth Patterson op verzoek van de moeder des Keizers, mevrouw Letitia, ontbonden was, en wel bij twee uitspraken van den Keizerlijken Familieraad, die het nul en van geener waarde verklaarden. Als reden der plaatsing van dit artikel in den Moniteur wordt opgegeven dat de Times nagenoeg de geheele memorie van den heer Berryer opgenomen heeft, waar zeer opmerkelijke brieven zijn ingelascht, in een van welke Keizer Napoleon den heer Bonaparte, zoon van Jérôme Bonaparte, „mijn Neef" noemt. Men gelooft dat de regtbank, voor welke de zaak den 25 dezer dienen moet, een met de beslissing van den Familieraad overeenstemmend vonnis uit zal spreken. De heeren Bonaparte zouden geregtigd worden dien naam te blijven dragen, maar de burgerlijke gevolgen des huwelijks zouden worden vernietigd, dat wil zeggen dat zij den titel van Prins niet zullen mogen voeren en hoegenaamd geen aanspraak op de nalatenschap van Prins Jérôme maken.

Met ongeduld ziet men de opening onzer Wetgevende Kamers te gemoet. Reeds tracht de oppositie haar klein aantal door hare werkzaamheid en geestkracht te doen opwegen. Onderanderen stellen, naar aanleiding der verkiezing van den heer Dabeaux te Narbonne, die de kandidaat der oppositie en in weêrwil der pogingen van alle autoriteiten benoemd is, eenige Gedeputeerden eene memorie, in den zin van die welke de heer le Bechu de Champsavin tegen de benoeming van den heer de Dalmas te Songeres opstelde, en welke memorie tot zonderlinge incidenten bij het Wetgevend Ligchaam aanleiding geven zal.

Op nieuw spreekt men van de ontbinding van het Wetgevend Ligchaam. Naardien de afgevaardigden zamengeroepen zijn zou de aanstaande Zitting plaats hebben, maar de ontbinding bij het eindigen dier Zitting worden uitgesproken. Het besluit hiertoe zou onlangs in een Ministerraad genomen zijn, en daardoor, een weinig laat, voldoening aan de openbare meening geschonken worden.

Reeds sprak ik u over het tooneelstuk les Effrontés, van den heer E. Augier, als van het groot letterkundig feit van dit saizoen. Eene nieuwe opera van Verdi, un Ballo in Maschera, dat in het Théâtre Italien is opgevoerd, zal het groot muziekaal feit daarvan uitmaken. Het ontwerp is aan de opera Gustave III van de heeren Auber en Scribe ontleend, alleen met dit onderscheid dat het stuk te Napels speelt en Ricardo, hertog van Olivarès en gouverneur van Napels, de hoofdpersoon is. Bij deze compositie heeft de heer Verdi zich, zonder daarom op te houden Italiaan te zijn, door de Duitsche school bezield betoond, en daardoor eene roemrijke zege behaald.

Alphonse Karr, als schrijver en mensch de onafhankelijke man, die zich eenige jaren geleden naar Nice verwijderde, om daar bloemen en groenten te kweeken, hervat de uitgave van zijne Wespen, die thans in den Courrier du Dimanche verschijnen, en deelt de aanleiding daartoe mede. Toen Nice in Frankrijk werd ingelijfd zond de heer Karr maandelijks, onder den titel van Wespen, een klein vlugschrift in het licht, waarin allerlei vraagstukken besproken werden. Toen het Fransch beheer te Nice werd ingesteld weigerde de drukker, in weerwil van het contract, het verder drukken daarvan. Karr ging toen den prefect opzoeken, die verklaarde dat het den drukker vrij stond de Wespen te drukken, maar, als hij dit deed, de kalandisie der préfectuur verliezen zou, hetwelk hem broodeloos zou maken. De heer Karr heeft zijnen uitgever niet ongelukkig willen maken en liever eene plaats voor zijne Wespen in den Courrier du Dimanche willen vragen, welke hem gaarne is ingewilligd.

De Patrie zegt hoe, volgens een te Shanghaï verspreid gerucht, de Keizer van China bereid zou zijn in het voorjaar zijnen broeder, den bekenden Prins Kong, als buitengewoon gezant naar Parijs en Londen te zenden.

Eene bijzondere depêche uit Ancona, van 18 dezer, houdt in dat het 27ste regement Piemontesche infanterie, dat bevel had van Peruggia naar Ancona op te rukken, bij het dorp Peroti, aan den ingang der bergpassen van Monte Vellore, halt heeft gehouden, om aldaar twee van Rieti afgezonden bataillons tot versterking in te wachten. De Piemontesche bevelhebber scheen ontwaard te hebben dat de opstand in de provincie Ascoli aanzienlijker was dan eerst was gezegd, zoodat hij de stelling niet wilde aantasten alvorens sterkere strijdkrachten te hebben vereenigd.

— In sommige kringen loopt het gerucht dat, zoodra Koning Frans II het grondgebied der Beide Siciliën verlaten mogt, de candidatuur van een Franschen Prins voor den troon van Napels op den voorgrond zou gesteld worden. Men verwachtte dienaangaande artikelen in de bladen, die gewoonlijk voor de half officiële organen der Regering gehouden worden. Dezelfde geruchten verzekeren dat de onlangs te Napels gevangen genomen generaals niet ten gunste van Frans II maar van een Franschen pretendent hadden zaâmgezworen.

— Men spreekt van een geruststellender toestand der Syrische questie en van een voorstel van Frankrijk om vóór 15 februarij eene vergadering der Syrische commissie te Parijs zelf te doen houden, om over de questie van het verlengen der bezetting te beraadslagen. De Keizer zou zich overtuigd houden dat de tegenstand van Engeland daardoor te overwinnen valt.

— In den Moniteur de la Martinique is een besluit van den gouverneur dier Kolonie opgenomen, waarbij het blad la France d'outre mer, dat reeds door onderscheidene waarschuwingen en nu onlangs door eene schorsing voor eene maand was getroffen geworden, wordt opgeheven. Dit gestrenge besluit is gegrond op de overweging dat genoemd blad een artikel had opgenomen dat, onder den titel: Naar aanleiding van eene circulaire enz., bevatte 1°, een aanval tegen den Keizer, daar het gebruik der door hem voor alle buitenlandsche zaken gebezigde gelden er in werd gecritiseerd; 2°, een aanval tegen de Regering van Frankrijk; door haar ten onregte te beschuldigen van de Kolonien door eene verderfelijke ongelijkmatigheid ten ondergang te voeren; 3°, een aanval, gelijktijdig gerigt tegen den Minister van Algerië en de Kolonien en tegen de plaatselijke Regering, door valschelijk te kennen te geven dat Z. M. de Keizer niet voldoende wordt ingelicht omtrent den toestand der Kolonien en hare behoeften.

— Een groot aantal Parijzenaars werd heden bitter teleurgesteld door het mistige en regenachtige weder, hetwelk het ijsvermaak op den vijver in het bosch van Boulogne heeft verstoord. De verhuurders van schaatsen hebben slechte rekening gemaakt, evenzeer als de menigte kleine handelaars, voor wie de tegenwoordigheid van 40 a 50,000 wandelaars in het bosch van Boulogne zoo voordeelig was.

— Het Journal des Débats neemt een brief op, door den predikant Monod aan dat blad medegedeeld, waarin een aantal treurige bijzonderheden omtrent de overstroomingen in Nederland voorkomen. Even als de schrijver van dien brief meent de redactie van het Journal des Débats dat, met het oog op zulke groote rampen, het verschil van nationaliteit en kerkelijke gezindheid opgeheven geacht moet worden, en zij twijfelt dan ook niet of een beroep op de liefdadigheid ten behoeve van 20,000 slagtoffers dezer ramp zal ook onder ons weêrklank vinden.

— Hetzelfde dagblad herinnert zijne lezers aan het plan van Saïd-Pacha, Onderkoning van Egypte, om een pelgrimstogt naar Mekka te doen, en verhaalt voorts hoe de Pacha, enkel ter wille van de beleefdheid, de Porte daarvan kennis gegeven had. De Porte, steeds gehoorzamende aan een of anderen naijverigen invloed, heeft zich het regt voorbehouden om gedurende die reis het bestuur ad interim over Egypte op te dragen aan een te Konstantinopel gekozen Staatsman. Daar, uit kracht der tractaten, het Onderkoningschap erfelijk is in het geslacht van Mehemet Ali, zou een dergelijke eisch, wanneer hij door Saïd-Pacha was ingewilligd geworden, een precedent hebben daargesteld, hetwelk in den aard der wettige verhouding, die tusschen de Porte en het Egyptische Onderkoningschap bestaat, eene vrij gewigtige wijziging zou hebben kunnen brengen. Men zegt dan ook dat Saïd-Pacha, om voor goed een einde te maken aan dezen strijd, zijne reis heeft uitgesteld. Men heeft Saïd-Pacha dikwijls beschuldigd geen goed Muzelman te zijn, omdat hij Christenen en Mohammedanen met een gelijkelijk onpartijdig gezag beschermt. „Is het niet zeer zonderling, eindigen de Débats, dat de intrigues derzelfde personen, die deze boosaardige beschuldiging tegen hem hebben ingebragt, hinderpalen in den weg leggen tegen zijne reis naar de heilige steden en hem dus berooven van eene zoo schitterende gelegenheid om zijne gehechtheid aan de wet van den profeet te toonen? Wij die weten welke bijzondere gunst de zoon van Mehemet Ali de Franschen betoont, wij kunnen niet anders dan de handelwijze der Porte ten zijnen opzigte levendig betreuren. Het zou zeer noodlottig zijn wanneer zijne sympathie voor ons mede oorzaak was van den kleingeestigen tegenstand, welken men tegen hem verwekt."

— De heer J. Lemoinne vestigt in het Journal des Débats de aandacht op de aanstaande bijeenkomst van het Italiaansche Parlement, — op dit oogenblik een onderwerp van bekommering, ja van onrust voor vele opregte vienden van Italië. Hij vertrouwt echter op den politieken zin en praktischen geest der Italianen en voedt de hoop dat alle naijver van personen en verdeeldheid van partijen zich zullen oplossen in een enkel grootsch gevoel van vaderlandsliefde. Hij heeft zich nooit de moeijelijkheden ontveinsd welke de geschiedenis van Italië tegen zijne vorming tot één rijk oplevert. Maar de questie der eenheid van Italië werd door hem als uitgemaakt beschouwd op den dag toen het roemrijk Florence zijne Kroon en zijne geschiedenis nederlegde op het altaar des gemeenen vaderlands. Daarmede is het moeijelijkste volbragt en hij zou begrijpen dat men nog altijd de traditionele verdeeldheden van Italië als argument aanvoerde, wanneer men 1849 of zelfs nog 1859 schreef, maar dank zij de wijsheid en ondervinding, door de Italianen in de harde school des ongeluks opgedaan, is er een reuzenstap voorwaarts gedaan en bestaat de eenheid van Italië niet langer als eene afgetrokken theorie of een *idée fixe*, maar als eene noodzakelijkheid, geboren uit de behoefte aan bevrijding.

De schrijver weet dat de meening van het Journal des Débats omtrent de gebeurtenissen en het streven van Italië velerlei tegenspraak heeft gewekt. Desniettemin blijft hij de toekomst verbeiden, zonder van meening te veranderen, en deelt vervolgens de navolgende uittreksels mede uit een schrijven van een man, „die zijn geheele leven lang de vrijheid en de orde heeft lief gehad, in Frankrijk eene gewigtige rol in de vergaderingen en de regeringen van een ander tijdperk heeft vervuld en bij wien een heldere geest zich paart aan de ondervinding, die de deelneming aan de openbare zaak verleent":

„Florence 13 januarij.

„Sints ik in Italië ben, heb ik niets gezien of vernomen dat het Journal des Débats zou kunnen nopen de houding te betreuren, welke het heeft aangenomen. Ik geloof te kunnen verzekeren dat van de Alpen tot aan Ancona de Italiaansche eenheid is geslaagd. Alles gaat gemakkelijk, en zonder beweging te maken, zijn gang. De liberale en gematigde partij is tevreden, eendragtig, vol vertrouwen. Zij acht zich meesteresse en staat in voor de verkiezingen. Het vertrouwen op den Koning is onveranderlijk, de magt van den heer Cavour buitengewoon; jammer, dat zijne gezondheid niet goed is. De uiterste partij, ongeduldig, veeleischend, schijnt, althans voor 't oogenblik, niet in staat de zaken te bederven. Garibaldi is geoordeeld als Staatsman en de laatste dagen van zijn bewind te Napels hebben hem veel kwaad gedaan. In één woord, de Italiaansche revolutie, van nabij gezien, heeft volstrekt niet de revolutionnaire gedaante, welke men haar te Parijs toedicht.

„Ik geloof dus dat alles goed zou gaan, wanneer de questie niet ook elders dan in Italië werd behandeld, en wanneer er geen Napels, Rome en Venetië in de wereld waren.

„Men stemt toe dat het, na de overwinningen van Garibaldi, noodig was om voor Napels te doen wat er gedaan is, maar men betreurt die noodzakelijkheid. Men heeft er meer demoralisatie gevonden dan men verwachtte. Noch de orde, noch de vrijheid vinden er goede werktuigen. Men moet er de ambtenaren wegzenden, men moet de toevlugt nemen tot den staat van beleg. De tegenstand van Gaëta, het verblijf van het Fransche eskader zijn onvoorziene omstandigheden geweest; men denkt er weldra over te zullen zegevieren, maar het zal eene droevige noodzakelijkheid zijn geweest. Intusschen acht men zich zeker de stad in bedwang te kunnen houden en men ziet in alles wat plaats grijpt niets dan bezwaren, geen gevaar. Wanneer het niet tot den oorlog komt, behoeft men niet ongerust te zijn. Alleen is het te vreezen dat de verkiezingen er niet zoo goed zullen uitvallen als men elders hoopt. De verstandigen zijn er schaarsch; de onverschilligen lafhartig en het zou kunnen zijn dat beiden de baan vrij lieten voor de ijveraars.

„Wat de Romeinsche questie betreft, men bekommert zich daarover minder dan in Frankrijk. De Italianen zijn zóó zeer overtuigd van hun regt, dat zij naauwelijks de moeijelijkheden begrijpen, welke wij er in zien. Bovendien is het zeker dat de Italiaansche geestelijkheid op dit punt veel minder bepaald, veel minder stelselmatig denkt dan de onze. Met onze tot het uiterst doorgezette logica hebben wij het ultramontanisme overdreven. Hier hebben de priesters volstrekt geen lust om zich op den duur van het volk te isoleren. Zij hebben ook hun Italianisme en men zou verwonderd zijn te vernemen tot hoe ver, te Rome zelf, de meening zich uitstrekt, die den Paus zou wenschen te zien transigeren op het punt van wereldlijk gezag, en tot hoe hoog die meening opklimt. Over 't geheel genomen, acht ik de Romeinsche questie moeijelijker dan men haar in Italië gelooft te zijn; maar zij is minder ingewikkeld dan men in Frankrijk denkt.

„Wat Venetië en Oostenrijk betreft, de Italianen achten zich nog geroepen tot een strijd, — een gewapenden strijd. Het is juist deze gedachte, die hunne eenheid voedt. Maar eene meening die den oorlog tot elken prijs zoekt, eene heftig en revolutionnair oorlogzuchtige meening, zij bestaat niet of zij vertoont zich niet. De gematigden duchten haar niet en gelooven dat de Regering volkomen meester is over oorlog of vrede. Wat haar betreft, zij verzekert dat zij de vijandelijkheden niet zal uitlokken; zij herhaalt telkens dat men moet afwachten, dat de tijd Italië dienen moet en dat zij den vrede jaren lang zal handhaven, wanneer zij het vermag. Ik geloof dat zij opregt is, maar zij schijnt mij wat al te veel te bouwen op de finantiële en binnenlandsche moeijelijkheden van Oostenrijk."

„Ziedaar, zoo eindigt de heer Lemoinne, het oordeel van een verstandig, opmerkzaam man, behoudend en vrijzinnig tevens. Het toont ons dat de toestand in Italië niet zoo onrustbarend is als de alarmisten zeggen. Wij zullen altijd blijven volhouden dat de zaak van Italië in Europa de zaak der orde en des vredes vertegenwoordigt."

— Het Turijnsche blad l'Opinione bevat, naar aanleiding van een betoog in een ultra-conservatief Pruissisch blad, dat zich partij had gesteld voor de heerschappij van Oostenrijk in Venetië, eene verklaring dat Italië zich door het bezit van Venetië wil en moet volledig maken. Dat het Land alle mogelijke gelegenheden zal aangrijpen om die behoefte te vervullen en dat, wanneer Duitschland de belangen van Oostenrijk in deze questie wilde dienen, Italië niet zou aarzelen om zich, met het oog op de verovering van Venetië, te verbinden aan Frankrijk, op den dag dat dit Land den wensch te kennen gaf om de Rijnprovincien in bezit te nemen.

De bedreiging is niet zonder beteekenis in een half officieel blad als l'Opinione en ligt te verklaren uit den geest van onregtvaardigheid en inconsequentie, die zich in sommige organen der Duitsche pers openbaart. De ondersteuning van Frankrijk in zijne veroveringsplannen tegen Duitschland zou minder onlogisch zijn voor Italië, dan de oppositie tegen de

bevrijding van Venetië voor Duitschland is. Intusschen is gelukkig die bedreiging slechts in veronderstellenden vorm door l'Opinione uitgesproken en zal, naar men hoopt, Italië niet in de noodzakelijkheid gebragt worden om te berekenen tot welke ver strekkende gevolgen de aangeduide houding zou kunnen voeren.

PARIJS 21 Januarij.

(*Particuliere Correspondentie.*)

De Sardinische vloot is voor Gaëta verschenen op hetzelfde oogenblik dat de Fransche zich verwijderde. De admiraal Persano heeft de blokkade afgekondigd en aan de inwoners die zich zouden willen verwijderen eenige uren tijds gegeven. De vreemde schepen hebben de haven verlaten en men verwacht dat het bombardement nu spoedig zal aanvangen. De telegraaf meldt niet of de bevelhebbers der vreemde schepen tegen de blokkade hebben geprotesteerd.

Tegelijkertijd heeft de generaal Cialdini den Koning voorgesteld twee fregatten ter zijner beschikking te stellen, om hem en zijn gezin te vervoeren werwaarts hij begeerde. Bovendien beloofde hij aan de Napolitaansche troepen zes maanden soldij en het behoud van hunnen rang aan de officieren, die zich bij het Sardinische leger wilden laten inschrijven. De Koning heeft dit afgeslagen.

De Duitsche dagbladen verzekeren dat er eene toenadering plaats grijpt tusschen Rusland en Oostenrijk eenerzijds en Pruissen en Oostenrijk van de andere zijde. Dit is mogelijk, maar het bewijst nog geenszins dat de drie Souvereinen het eens zouden zijn. Zij verschillen omtrent nog te veel punten.

De Moniteur wijst, naar aanleiding van eene correspondentie uit Berlijn, op eene zonderlinge omstandigheid. „De Poolsche afgevaardigden, die in de Pruissische Tweede Kamer zitting hebben en geene enkele gelegenheid laten voorbijgaan om hunne nationaliteit terug te vorderen, zullen, naar men zegt, een amendement voorstellen op het adres in antwoord op de troonrede, ten einde ter gunste van de Polen die onder de heerschappij van Pruissen staan, dezelfde regten te verlangen, welke Pruissen voor de Duitsche Hertogdommen begeert."

Ik haal deze passage aan, omdat zij een kenmerk te meer oplevert van de gezindheid welke Frankrijk zich niet ontveinst ten aanzien van Pruissen in deze questie van het Duitsch-Deensche conflict.

La Patrie meldt ons heden avond dat Frankrijk, Engeland en Rusland op het punt zijn zich met elkander te verstaan omtrent eene schikking langs minnelijken weg in deze zaak. Wij hebben nimmer geloofd aan een ernstigen strijd; er zal veel leven om niets zijn gemaakt en de berg zal een muis baren.

Sints eenige dagen wordt gesproken van eene toenadering tusschen den H. Stoel en den Keizer en van den terugkeer van mgr. Zacconi, den nuntius te Parijs. De Regering heeft dan ook eene kleine voldoening gegeven aan de clericale partij, door in het bulletin van den Moniteur de brochures van den heer Cayla te dèsavoueren.

„Men heeft in Frankrijk, en vooral in het buitenland, veel gesproken over zekere brochures te Parijs in het licht verschenen en waarin de vermetelste en somtijds ongerijmdste stellingen worden verdedigd; voornamelijk van die, welke de oprigting eener Nationale Kerk in Frankrijk voorstellen. Het behoeft niet gezegd te worden welke waarde deze brochures hebben, die zoo weinig in overeenstemming zijn met den openbaren geest, en de handelingen der Keizerlijke Regering in haar geheel zijn voldoende om te bewijzen dat zij er geen meer gewigt aan hecht dan zij verdienen. Maar wij leven onder een stelsel van vrijheid door wetten geregeld (!). Deze geschriften zijn, zoo als de Moniteur reeds meer heeft doen opmerken, onder het gebied van het openbaar regt geplaatst en alleen onderworpen aan de formaliteit van het deponeren..... De Regering bezit dus geen enkel preventief wapen ten aanzien van de boeken en brochures."

De Moniteur heeft niet de brochure: Rome en de Fransche bisschoppen gedèsavoueerd en dit juist werd door de clericale partij verlangd.

Piemont is vast besloten met den meesten nadruk den opstand in de Abruzzen te keer te gaan. De positien, door de Napolitaansche partijgangers bezet, zijn zeer sterk. Wij kunnen ze afmeten naar de moeijelijkheden, welke het Fransche leger in 1808 te overwinnen had. De gedenkschriften van Koning Jozef toch melden ons dat er twee jaren noodig waren om den opstand ten onder te brengen. Wij bezigden daartoe intusschen 30,000 man. Twee Fransche generaals sneuvelden er bij en het Fransche leger van dien tijd was althans even goed als het Sardinische leger van onze dagen.

Ziehier het antwoord hetwelk, volgens het dagblad les Nationalités, door Garibaldi is gegeven aan den generaal Türr, toen deze hem de ster in diamanten overhandigde, aangeboden door de „Duizend" van Marsala aan hun opperhoofd.

„Wees verzekerd dat geen geschenk mij dierbaarder aan het hart kan zijn dan dat hetwelk mijne wapenbroeders mij aanbieden. Zeg hun dat ik het met groot genoegen aanneem en dat ik er hun dank voor zeg. Ik reken nog op hen, generaal, wanneer ik aan uw schoon Vaderland den bijstand van onzen arm zal verleenen, zoo als ik gezworen heb op het graf dier brave Hongaren, die voor Italië gesneuveld zijn. Het is een pligt voor ons Italianen en wij zullen dien weten te vervullen."

Bij dezelfde gelegenheid heeft de generaal Türr aan Garibaldi's dochter Teresita een prachtig halsnoer aangeboden als nieuwejaarsgeschenk van Koning Victor Emmanuel. Garibaldi zeide bij die gelegenheid: „Breng Z. M. mijnen dank en die mijner dochter over voor dat nieuwe bewijs zijner opregte vriendschap."

De vraag blijft intusschen of het den generaal Türr gelukt is Garibaldi „tot rede" te brengen ten aanzien van Venetië.

Het Fransche blad van Martinique, La France d'outre mer, is bij besluit des gouverneurs dier kolonie opgeheven. Dat besluit is gedagteekend 20 december; het geïncrimineerde artikel was van den 19den. Nu is het decreet der amnestie mede 19 december gedagteekend en den 20sten in den Moniteur verschenen. De vraag rijst of de amnestie nu ook op genoemd blad toepasselijk is. Waarschijnlijk zal die questie in milden zin worden opgelost.

Morgen vergadert de Senaat om het Senatus Consult te behandelen, betreffende de openbaarheid van de debatten der Kamers. De liberale dagbladen stellen ter dezer gelegenheid deze vraag: De dagbladen zullen het kort verslag niet kunnen mededeelen dat hun regtstreeks zal worden toegezonden, daar de Moniteur alleen een volledig verslag zal mededeelen. Maar om het verslag van den Moniteur te kunnen mededeelen, zegt de heer Prévost Paradol in de Débats, zouden onze bladen even groot moeten zijn als de Times en tevens even vrij. Maar nu zij, bij gebrek aan ruimte, het volledig verslag niet zullen kunnen mededeelen en nu zij, volgens de bepalingen der wet, er geen gedeelte van mogen opnemen, — wat zullen zij nu doen? Het staat aan den Senaat om deze questie uit te maken. De dagbladen verlangen dat het hun geoorloofd zij om eene keus te doen. En inderdaad, zij zouden best in staat zijn om alleen mede te deelen wat belangrijk was. Maar...... de Senaat zal, gij kunt er op rekenen, zich bepalen tot de goedkeuring, welligt bij acclamatie, van het aangeboden ontwerp.

De toestand van onze geldmarkt is verre van gunstig. Geen sterker bewijs daarvan dan de vergadering van het syndikaat der wisselagenten, welke den 23 dezer moet plaats hebben. Het doel dier vergadering is om tot de geheele opheffing te besluiten van de remise-houders en *commis-assesseurs*, onlangs in het leven geroepen. Het besluit is gegrond op het gering aantal zaken, die sints eenige maanden aan de beurs verhandeld worden.

De noodzakelijkheid van het bestaan der *coulisse* heeft zich dus doen gevoelen en men spreekt van hare aanstaande weder invoering met eene organisatie, welke haar een wettig karakter zou verleenen. Men zegt dat het disconto van onze Bank in deze week tot 8 pct. verhoogd zal worden. Men verzekert mij dat aan de bankbiljetten een gedwongen koers zal gegeven worden, met het oog op de aanzienlijke vermindering van de specie in kas, wanneer althans de onderhandelingen met Rusland aangeknoopt niet tot een goed einde mogten gebragt worden.

Heden zijn de koersen eenigzins gerezen op het gerucht dat die onderhandelingen waren gelukt. Dertig millioen in zilver zou geruild worden tegen even zoo veel in goud.

DUITSCHLAND

Berlijn 19 *januarij*. — Nadat de Koning, de Koningin en de Prinsen en Prinsessen van het Koninklijk Huis eergisteren de plegtige handeling van het inslaan der spijkers in de nieuwe vaandels volbragt hadden, had gisteren de openlijke inwijding der vaandels voor het standbeeld van Frederik den Groote plaats. De Koning verliet ten één ure zijn paleis, om de troepen in oogenschouw te nemen, over welke de Kroonprins het bevel voerde, terwijl de Koningin en de overige leden der Koninklijke Familie op het balkon en uit de vensters van het paleis de plegtigheid aanschouwden.

— De commissie uit het Heerenhuis heeft haar ontwerp-adres in antwoord op de troonrede met algemeene stemmen vastgesteld. Daarin merkt men vooral deze zinsnede op: „Met vertrouwen en hoop vestigen wij onze blikken op uwe Koninklijke Majesteit. Wij gedenken aan de verklaring, dat van een breken met het verledene nu of nimmermeer sprake zijn moet; dat het welzijn der Kroon en des Lands op gezonde, krachtige, behoudende grondslagen rust; dat men zich boven alles voor de valsche Staatswijsheid te wachten heeft, als moest de Regering zich bestendig laten voortdrijven tot het ontwikkelen van vrijzinnige denkbeelden, dewijl zij zich reeds van zelf de baan braken." Terwijl aan het slot van het antwoord deze woorden voorkomen: „Wij hopen met vertrouwen dat Gods genadige wil den zin der Vorsten en Volken van Europa zoodanig leiden moge, dat het aan de wijsheid en gematigdheid van uwe Koninklijke Majesteit gelukke zijne Regering op de baan des vredes te voeren. Maar indien de Koning der Koningen het anders besluiten mogt, indien eerst door zwaren strijd de grond voor het op Gods verordening gegrond regt weder bereid kan worden, in hetwelk alleen de boom des vredes bestendig en krachtig gedijdt, dan zal Pruissen aan het hoofd der ledematen, dien onverzaagd te gemoet gaan, in het vast vertrouwen dat zijn dapper leger den bijstand niet ontbeeren zal die zich nog nooit op den duur aan een Volk onbewezen heeft betoond hetwelk met God voor zijne haardsteden, zijn regt en zijne eer is opgetreden."

Woensdag zal het Huis over dit adres beraadslagen. De Commissie voor het adres der Tweede Kamer hield heden eene zitting, die meer dan vijf uren duurde en door vier der Ministers werd bijgewoond.

— De officiële Preuszische Zeitung behelst een uitvoerig artikel over het voorstel van Hessen-Darmstadt wegens de Nationale Vereeniging. Daarin wordt gezegd hoe Pruissen zich zelf verloochenen zou, indien het de hand tot het vervolgen van zoodanige Vereenigingen bieden wilde, die zich ten doel stellen door de middelen van morele werkzaamheid en binnen de perken der bestaande Landswetten tot het in 't leven roepen eener hechtere vereeniging der Natie te werken. Verder luidt het hoe het gevoel van regt des Duitschen Volks er zich tegen verzet dat thans nationale opwekkingen zouden vervolgd worden, welke in gemakkelijk te erkennen betrekking met pogingen staan tot welke ook de Groothertoglijke Regering in 1849 is toegetreden. Het artikel wordt met de opmerking besloten dat een terugkeeren in den geest der Karlsbader besluiten niet berekend zou zijn om het leven eener Natie in eene gezonde en wettige ontwikkeling te houden, en het gezag der Regeringen in de kleine Duitsche Staten te bevestigen.

— Onze dagbladen deelen eene zeer merkwaardige briefwisseling mede, in de maand maart 1849 tusschen den nu overleden Koning en Ernst Moritz Arndt gevoerd. De bijna tachtigjarige Vaderlandsvriend smeekt den Koning de Duitsche Keizerskroon aan te nemen, en de Koning deelt de redenen mede om welke hij die moet afwijzen. Deze briefwisseling is veel degelijker en daarom belangrijker dan die welke tusschen Frederik den Groote en Voltaire gevoerd werd, want de eerste vloeijde uit den grond des harten en uit innige overtuiging voort.

Berlijn 20 *januarij*. — Heden middag had in de slotkapel het kerkelijk gedeelte van het Kroonings- en Ordensfeest plaats, en werd door den Koning, de Koningin, al de overige hier aanwezige Prinsen en Prinsessen, eenige vreemde Vorsten, het Corps Diplomatiek enz. bijgewoond. Terstond na het binnenkomen van Hunne Majesteiten hief het Domkoor den 18den Psalm aan, waarna de opperhofprediker dr. Hoffmann de liturgie las en de leerrede door den opperhofprediker Snethlage gehouden werd. Zoo als bereids gemeld is had dit maal geene verleening van Ordensteekenen plaats.

— De generaals, met het overbrengen der officiële kennisgeving van het overlijden van Koning Frederik Willem IV aan de verschillende Hoven belast, hebben zich gisteren op reis begeven.

— Men zegt dat de Koningin-Weduwe het tegen over de monding der Lahn gelegen slot Stolzenfels tot hare weduwen-residentie gekozen heeft.

— Een der dagbladen behelst het volgend artikel, dat als half officieel beschouwd wordt: „De Holsteinsche aangelegenheid betreft slechts een administratieven binnenlandschen Duitschen Bondsmaatregel, die, zoo als van zelf spreekt, alle bemoeijing van het buitenland uitsluit. Wat de handelingen van den Bond in het Bondsland Holstein betreft, meenen wij niet te dwalen door aan te nemen dat de Bond commissarissen naar Holstein zenden zal, om de zaak volgens de strenge bevoegdheid des Bonds te regelen. Alleen in het uiterste geval zouden die commissarissen tot handhaving van het regt van Holstein de medewerking van Bondstroepen verlangen. De Groote Mogendheden zullen zich, naar wij vernemen, overeenkomstig hare verklaringen, niet in de Holsteinsche aangelegenheden mengen. De vrees voor oorlog mist dus voor het oogenblik allen wezenlijken grond."

— Dezer dagen is de expeditie naar het binnenland van Afrika, tot het instellen van een onderzoek naar het lot van dr. Vogel, van Stuttgart vertrokken. Aan het hoofd staat de reiziger en natuurkundige von Heuglin; de heer Kinzelbach van Stuttgart, die lang in het Oosten vertoefde en veel astronomische en mechanische kennis bezit, vergezelt hem. De expeditie zal geruimen tijd te Triest en Konstantinopel vertoeven.

Weenen 19 *januarij*. — Vrij algemeen is men hier van oordeel dat velen in Hongarije bezig zijn hunne eigen zaak te bederven en door hunne overdreven pogingen de reactie in de hand te werken. Reeds komen velen dan ook tot beter inzigt en trachten de woelzucht der overdreven partij, die hare minderheid door luid geschreeuw bemantelen wil, tot zwijgen te brengen. Zelfs hoofden der beweging keeren zich met edele verontwaardiging af en eischen dat eene keuze tusschen de wet en de regeringloosheid gedaan zal worden. Als de wettigheid op nieuw in haar regt treedt acht men de zegepraal der goede zaak vooraf verzekerd, en eene overeenstemming daar buiten twijfel waar de goede wil der Regering de gematigdheid der bevolking te gemoet komt. Zoo althans oordeelt er de Wiener Zeitung over.

De Keizerlijke Regering ziet dan ook die woelingen niet met onverschillige oogen aan. Commissarissen zullen denkelijk aan verscheiden comitaten afgezonden worden, om hunne onwettige handelingen en besluiten te veroordeelen, en de militaire executie volgt hen op den voet, wier taak het is de bestaande geregtshoven en belastingkantoren te beschermen, en gehoorzaamheid aan de door de Hongaarsche Hofkanselarij uitgevaardigde verordeningen af te dwingen. Men is op het uiterste voorbereid, en elke daadwerkelijke wederstand zou met kogels en granaten beantwoord worden. Uit alle comitaten komen smeekschriften in, om tegen het terrorismus beschut te worden, naardien leven en bezitting niet meer veilig zijn. De Duitschers verbergen zich in hunne huizen, en ook de Israëliten hebben groote reden tot bezorgdheid. Bovendien heerscht onder de onruststokers zelf groote verwarring; het eene comitaat eischt de wapening der nationale garde, het andere de wegzending van alle niet Hongaarsche militairen, een derde rooft de acten der gewone regtbanken, een vierde verklaart allen die hunne belastingen betalen voor verraders des Vaderlands, en wat er van dien aard meer is.

— In sommige kringen loopt het gerucht dat nog vóór de bijeenroeping van den Landdag en de vestiging van den Rijksraad de aangelegenheden der Protestanten zullen worden geregeld. De minister von Schmerling zou zich hebben uitgelaten dat de zelfwetgeving der kerkgenootschappen hersteld moet worden, terwijl de Keizer aan de wereld toonen wil dat met het sluiten van het Concordaat geene benadeeling van andere kerkgenootschappen bedoeld is. Eene volkomen vervulling dezer wenschen schijnt echter niet te verwachten, want na de afschaffing der wet op het burgerlijk huwelijk is eene geheele gelijkstelling der geloofsbelijdenissen onmogelijk, maar geen twijfel schijnt het nogtans te lijden of eene zeer vrije kerkelijke inrigting zal aan de Protestanten ten deel vallen.

Per Telegraaf.

LONDEN 22 Januarij.

Het huis Leon Bodocanachi alhier heeft zijne betalingen gestaakt; het passief bedraagt £ 80,000.

PARIJS 22 Januarij.

De Moniteur van heden zegt in zijn bulletin, dat de tegenwoordigheid der Gezanten van Oostenrijk, Spanje, Saksen, Beijeren en Portugal [die zich den 15 dezer, ter gelegenheid van den verjaardag des Konings van Napels, uit Rome naar Gaëta hadden begeven] niet vreemd is gebleven aan het besluit des Konings om de verdediging dier vesting voort te zetten. Het blad bevestigt verder, dat al de vreemde schepen, zelfs de door den Koning bevrachte handelsvaartuigen, de haven van Gaëta verlaten hebben.

MARSEILLE 21 Januarij.

Het bombardement van Gaëta is heden hervat. Het overige van het Fransche eskader werd heden morgen te Toulon geseind, waar nog een gedeelte der Russische vloot ligt.

ROME 21 Januarij.

De Gezanten van Rusland, Pruissen en Portugal zijn van Gaëta teruggekeerd. De Pauselijke nuntius daarentegen en de Gezanten van Oostenrijk, Spanje Beijeren en Saksen zijn te Gaëta gebleven.

PESTH 21 Januarij.

In de heden gehouden zitting der Comitaats-commissie werd een Keizerlijk manifest gelezen en besloten de beraadslagingen daarover tot de algemeene vergadering van 11 februarij uit te stellen.

LONDEN 22 Januarij.

Koffij. Plant. Ceylon 69/ a 70/6. — Thee vast. Andere artikelen stil. — Olie. Raap- 40.3 a 40.6; Lijn- 28.3 a 28.6. — Talk in loco 60/; Jan./Maart 59/9; April/Junij 58/6. De stemming was kalm. Heden werden afgeleverd 208 v. — Metalen. Koper £ $105\frac{1}{2}$; Tin, Straits 128/; Schotsch IJzer 48/6.

LIVERPOOL 22 Januarij.

Katoen. Heden werden afgedaan 10,000 b. tegen zeer vaste prijzen.

BERLIJN 22 Januarij.

Rogge. Jan. $49\frac{5}{8}$, Voorjaar $48\frac{5}{8}$, April/Mei $48\frac{3}{4}$. — Olie. Jan. $11\frac{3}{8}$, Voorjaar $11\frac{11}{24}$, April/Mei $11\frac{7}{12}$.

HAMBURG 22 Januarij.

Olie. Jan. $25\frac{3}{8}$, Voorjaar $25\frac{1}{2}$.

MADRID 21 Januarij.

Spanje $1\frac{1}{4}$ pc. 42.15; dito 3 pc. 49.

PARIJS 22 Januarij.

Frankrijk 3 pc. 67.50; dito $4\frac{1}{2}$ pc. 96.85. Cred. Mob. 665. Spanje $1\frac{3}{4}$ pc. —; dto 3 pc. $47\frac{1}{8}$.

LONDEN 22 Januarij.

De 3 pc. Geconsolideerden $91\frac{3}{4}$. Rusland $4\frac{1}{2}$ pc. $92\frac{3}{8}$. Spanje $1\frac{1}{4}$ pc. $40\frac{1}{2}$; dito Buitenl. 3 pc. 48. Mexico 3 pc. $21\frac{1}{8}$. Holland 4 pc. $100\frac{1}{2}$.

WEENEN 22 Januarij.

Oostenr., Metall. 5 pc. 63.25; dito Nat. 5 pc. 74.40. Wissel Londen ƒ 150.25.

FRANKFORT 22 Januarij.

Oostenrijk Metalliek 5 pc. $39\frac{3}{4}$; dito Nation. 5 pc. $47\frac{3}{8}$.

ANTWERPEN 22 Januarij.

Belgie $2\frac{1}{2}$ pc. $55\frac{1}{2}$. Spanje $1\frac{1}{4}$ pc. 40; dito binnenl. 3 pc. $48\frac{1}{8}$. Oostenrijk Metall. 5 pc. $40\frac{7}{8}$; dito Nation. 5 pc. $48\frac{1}{8}$.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 22 Januarij.

Uit 's Gravenhage deelt men ons heden mede, dat het gerucht omtrent de aftreding van den Minister van Binnenlandsche Zaken ten eenenmale uit de lucht is gegrepen en zijn oorsprong schijnt te hebben in de omstandigheid, dat de heer van Heemstra eenige dagen wegens eene ligte ongesteldheid niet aan het Departement tegenwoordig is geweest.

Wij hebben het genoegen te kunnen vermelden, dat ook door de jeugdige leerlingen die in de verschillende vakken aan de Academie van beeldende kunsten en technische wetenschappen te dezer stede onderwijs genieten een gezamenlijk offer tot leniging van den watersnood is bijeengebragt, ten bedrage van ƒ 55.01½. Te meer is dit te waarderen daar het plan tot inzameling daarvoor zonder eenige aansporing van buiten is beraamd en na verworven vergunning en goedkeuring van den commissaris der maand van het onderwijs ten uitvoer gelegd door twee jongelingen, aan wier verzoek wij gaarne voldoen met hunne namen niet openlijk te vermelden.

Gisteren avond werd in het gebouw der Maatschappij Tot Nut van 't Algemeen, door de Rederijkerskamer Tollens, onder de kenspreuk: „Oefening kweekt kennis," eene buitengewone uitvoering gegeven, ten voordeele der noodlijdenden door den watersnood. De zaal was tot dat doel fraai gedecoreerd door de heeren Grootveld en Snelleman, en een aantal dichtstukken werd voor de talrijke vergadering ten gehoore gebragt. Inzonderheid verwierf het declamatorium: Bij het Kerkportael, van den gevoelvollen Vlaamschen dichter Jan van Beers, en waarvoor de muziek door den heer Willem Coenen gecomponeerd is, de luide bijvalsbetuigingen van het publiek, welk stuk op uitstekende wijze werd uitgevoerd. Zulks was ook niet minder het geval met het dramatisch tafereel van S. J. van den Bergh, getiteld: In den kerker van Simancas. Van de kleinere stukken, waaronder drie van Tollens, bragten een paar luimige, voornl. door de geestige voordragt, de lachspieren in beweging en schonken eene aangename afwisseling. Na het einde der uitvoering hield de Voorzitter eene korte toespraak tot de vergadering, waarin hij een woord van dank uitte dat zij de pogingen der Kamer zoo ruimschoots had willen ondersteunen, waardoor men in staat was gesteld eene som van ruim ƒ 700 tot leniging van den watersnood bij te dragen. Tevens werd dankbaar melding gemaakt van degenen, die, door kostelooze levering van benoodigdheden tot de bijeenkomst, de vereeniging op heusche wijze hadden willen tegemoetkomen.

Te Zuid-Beijerland was de opbrengst van eene particuliere inzameling ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood, door twee personen gecollecteerd, ƒ 166.50.

Bij peiling is bevonden, dat het ijs in de Maas voor deze stad heden eene dikte had van 16 Ned. duim voor den Katendrechtschen veerdam noordzijde, 21 duim voor den Katendrechtschen veerdam zuidzijde, 15 duim voor de Willemskade, 17 duim voor den mond der Leuvehaven, 18 duim voor de Boompjes en de Oudehaven, 18 duim voor de Oosterkade en het station van den Rijnspoorweg, 18 duim voor het terrein van den Rijnspoorweg, 17 duim voor het Boerengat en 14 duim langs Bosland.

De Staats-Courant deelt heden avond de navolgende telegrafische berigten mede omtrent den toestand van het ijs op de rivieren:

Keulen 22 januarij, 8 ure. Waterstand in 24 uren 0.27 el gewassen.

Het Moezelijs geraakte gisteren ten $12\frac{1}{2}$ ure in beweging.

Nijmegen 22 januarij, 8 ure. Waterstand 3.52 el onder noodpeil; val 0.05 el. IJs vast.

Tiel 22 januarij, 8 ure. Waterstand 2.03 el onder noodpeil; val 0.04 el.

Bommel 22 januarij, 8 ure. Waterstand 6.15 el boven A. p.; val 0.03 el. Overstroomingswater 4.92 el boven A. p.; in 24 uren gevallen 0.10 el. Kwelwater 0.10 el gevallen. IJs vast. De dijken goed.

Vreeswijk 22 januarij, 8 ure. Waterstand 3.09 el onder noodpeil; val 0.09 el. IJs vast.

Maastricht 22 januarij, 8 ure. Waterstand in 24 uren gevallen 0.01 el. Het ijs zit boven en beneden de brug vast; drie bogen der Maasbrug zijn open.

's Bosch 22 januarij, 8 ure. Waterstand 4.76 el boven A. p.; val 0.07 el. IJs overal vast.

De buitengewone rivier-correspondentie langs den Neder-Rhijn en Lek en langs den Gelderschen IJssel wordt weder ingesteld.

Ingevolge ons daartoe gedaan verzoek nemen wij het volgende uit de Utrechtsche Courant over:

„Naar aanleiding van eenige onnaauwkeurigheden, mij dezer dagen omtrent de regeling der zaken door de commissie voor noodlijdenden te Zalt-Bommel ter oore gekomen, acht ik het mij ten pligt, omtrent een en ander in het kort mijne bevinding mede te deelen.

„Er is aldaar eene algemeene commissie voor de noodlijdenden benoemd door den Commissaris des Konings der provincie Gelderland. Behalve deze hoofd-commissie bestaat er eene sub-commissie, welke laatste zich in verschillende commissien verdeeld heeft, namelijk voor magazijn, kleeding, voeding en huisvesting. Door de welwillendheid van vele leden ben ik, gedurende mijn verblijf te Bommel, in de gelegenheid geweest, om alles te zien. Eere komt aan al de commissien toe voor de zorg, waarmede zij zoo spoedig alles hebben geregeld. — Eenige lokalen van het Stadhuis zijn tot magazijn ingerigt. Bij al de drukte, welke daar van den vroegen morgen tot den laten avond heerscht, zoowel door de aankomst van massa's goederen, als door de afzending er van naar de verschillende omliggende dorpen, heeft het mij verwonderd in zulk een korten tijd eene zoo ordelijke en goede regeling te vinden. — Aan alle aanvragen door de autoriteiten der verschillende gemeenten werd zoo veel mogelijk voldaan, en mogt men ook soms op eenige der dorpen in den Bommelerwaard klagten hooren, dat niet alles, wat gevraagd wordt, is verstrekt, dan betreft zulks die aanvragen, welke niet onvermijdelijk noodzakelijk, ja soms ongerijmd mogten heeten.

„De bewaarschool (van ouds het weeshuis), de armenschool, het gymnasium, de kerkekamer, de teekenschool, de brouwerij, alle deze inrigtingen, te zamen uitmakende 13 zalen, en nog eenige kamers in particuliere gebouwen, zijn aan de commissie van huisvesting afgestaan, om deze door de vlugtelingen der omliggende dorpen te doen betrekken. Bijna 1000 mannen, vrouwen en kinderen worden er verpleegd; allen zijn goed gekleed, en op al de verschillende zalen en kamers heerschen eene orde en netheid, welke slechts weinig te wenschen overlaten; — dagelijks wordt aan die 1000 menschen brood, koffij en warme spijs uitgereikt, en wel aan een volwassene 75 lood en aan de kinderen 50 lood brood (uit de garnizoens-bakkerij alhier), hetwelk bijzonder goed en smakelijk is.

„Bovendien zijn te Bommel nog 500 vlugtelingen, die bij particulieren zijn opgenomen, en die in eigen onderhoud voorzien.

„Blijkt het uit het bovenstaande, dat de verschillende commissien zich goed van hare taak gekweten hebben, het valt niet te ontkennen, dat die taak

met regt zwaar mag genoemd worden; veel tijd, geduld en doorzigt is er noodig, om alles ordelijk en geregeld te houden. — Is het steeds aangenaam, in verschillende nieuwspapieren te zien, dat de weldadigheid in Nederland haren bekenden roem handhaaft, en is er tot nu toe reeds *veel* gegeven, er blijft steeds veel noodig. Geeft dus zonder ophouden, maar geeft vooral aan de algemeene commissien, die het zich tot taak hebben gesteld, *al* de noodlijdenden te helpen, en die, onderling elkaar inlichtende, alzoo aan de ware behoeften kunnen voldoen. Hare taak wordt te moeijelijker, naarmate meer aan verschillende gemeenten door bijzondere personen wordt verstrekt. *Blijft men dit laatste voortdurend doen, dan is eene goede controle niet mogelijk, en regtvaardig uitdeelen ondoenlijk.*"

R. M.

Het heeft Z. M. behaagd den kundigen geschutgieter, den heer J. J. Maritz, die zich bij het inrigten van ons getrokken geschut hoogst verdienstelijk heeft gemaakt, te benoemen tot officier der orde van de Eikenkroon.

Z. M. heeft vergunning verleend tot het aannemen en dragen der navolgende versierselen: aan den gepensioneerden luit.-generaal H. F. C. baron Forstner van Dambenoy, HD. adj.-generaal, Minister van Staat, van ridder der orde van den Witten Adelaar, hem door Z. M. den Keizer aller Russen geschonken, en aan den gepens. kapit., met rang van luit.-kolonel, jhr. L. van Bronkhorst, van kommandeur der 1ste kl. der orde van Adolf van Nassau met de Zwaarden, hem door Z. D. H. den Hertog van Nassau geschonken.

Bij Koninklijk besluit is een pensioen verleend van *f* 1420 aan J. G. Tromp, gewezen commies bij het Departement voor de Zaken der Herv. Eeredienst enz.

Z. M. heeft op pensioen gesteld: den gen.-majoor J. M. Engelberts, direct. in de 2de art.-dir. (op zijne aanvrage); de majoors C. König en A. M. van Dort, magazijnmrs. der artill. 1ste kl. te Dordrecht en te Gorinchem, en den kapit. W. H. van Hoogenhuyze, magazijnm. der art. 2de kl. te Nijmegen (alle vier op grond van langdurige dienst), en tevens dat pensioen aldus vastgesteld: voor den gen.-maj. op *f* 2400, voor de majoors ieder op *f* 1300 en voor den kap. op *f* 1080. — Benoemd: bij den staf van het wap. der artill., tot gen.-maj. en dir. in de 2de art.-dir., den kol. C. A. G. Steuerwald, dir. der art., stap.- en constr.-magaz.; tot dir. der art., stap.- en constr.-magaz., den luit.-kol. J. W. Blanken, thans komm. van het 2de reg. vesting-art.; tot luit.-kol., inspect. der draagb. wap., den maj. L. E. Werner, van het reg. veld-art.; tot majoors en magazijnmrs. der art. 1ste kl.: den kapit. J. Ubbens, magazijnm. der artill. 2de kl. te Vlissingen, en te Dordrecht den kapit. 1ste kl. C. S. N. van Gennep, van het 3de reg. vesting-art.; tot kapiteins en magazijnmrs. der art. 2de kl.: te Nijmegen den kapit. 1ste kl. G. J. In de Betou, van het 1ste reg. vesting-art., en te Gorinchem den 1sten luit. G. Zweers, magazijnm. der art. 3de kl. te Brielle; tot kapit. den 1sten luit. N. van der Horst, magazijnm. der art. 2de kl., werkz. bij het Depart. van Oorlog, in welke betrekking hij gehandhaafd blijft; tot kapiteins 3de kl. bij het 1ste reg. vesting-art. (naar ouderdom van rang): de 1ste luits. H. W. de Quartel, van het korps, en J. Stadnitski, van het 3de reg. vesting-art.; tot komm. van het 2de reg. vesting-art., den luit.-kol. J. A. le Clercq, inspect. der draagb. wap., van welke betrekking hij eervol wordt ontheven, en tot majoor, den kapit. 1ste kl. W. F. P. H. van Wassenaer St. Pancras, van het 3de reg. vesting-art.; tot kapit. 3de kl. bij het 3de reg. vesting-art. (naar ouderdom van rang), den 1sten luit. W. C. van Haeften, van den staf, adj. van den gouv. der Kon. Milit. Akad. In zijnen rang en betrekking naar Brielle verplaatst: den 1sten luit. T. G. ter Haar, magazijnm. der art. 3de kl. bij de art.-stap.- en constr.-magaz. — In zijnen rang en ancienneteit overgeplaatst bij het wap. der inf. van het leger in Oost-Indië: den 2den luit. F. C. Burgers, van het 2de reg. inf.

Z. M. heeft goedgevonden, tot burgemeester der gemeente Oost- en West-Barendrecht te herbenoemen H. Swank, secretaris dier gemeente.

Bij Koninklijk besluit is aan den heer J. J. Grumiaux, laatstelijk opzigter der 1ste kl. van den waterstaat en van 's Lands burgerlijke openbare werken te Samarang, thans met verlof alhier, op zijn verzoek eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend, met ingang van 1 febr. 1861, onder toekenning van pensioen.

De Minister van Staat en van Finantien heeft bekend gemaakt, dat bij hem ontvangen zijn twee coupons, te zamen groot *f* 7.42½, door een onbekende, onder het postmerk Zutphen van den 18 dezer, tot voldoening eener schuld aan het Rijk ingezonden.

Bij den Minister van Binnenlandsche Zaken is, ten behoeve der slagtoffers van den watersnood, ontvangen: 1°, *f* 242,03½ van de commissie tot inzameling van liefdegiften voor noodlijdenden door den watersnood te Dokkum, zijnde de opbrengst eener door haar gehouden collecte, en 2°, fr. 300, andermaal bijeenverzameld door den heer J. Hollender, te Brussel, van wien reeds eene vroegere overmaking is vermeld in ons nommer van den 19 dezer.

Van wege het Departement van Finantien is openbaar gemaakt de volgende opgave van de op 15 dezer in de onderstaande entrepôts aanwezige hoeveelheden ruwe suiker: Amsterdam ℔ 9,809,381; Rotterdam ℔ 5,252,104; Schiedam ℔ 372,022; Dordrecht ℔ 120,525; Middelburg ℔ 415,050, totaal ℔ 15,969,082.

Gelijk reeds met een enkel woord werd gemeld, bevatte de Staats-Courant dezer dagen een uitvoerig verslag van de Commissie voor de Staats-spoorwegen, nopens den stand harer werkzaamheden, waaruit bleek, dat hare meeste werkzaamheden zich hebben bepaald tot het organiseren van een behoorlijk personeel, het vaststellen van regelen, volgens welke de beambten zullen werkzaam zijn en tot het voorbereiden van hetgeen den aanleg der wegen moet voorafgaan, het bepalen der rigtingen, het maken van ontwerpen enz.

In het verslag wordt o. a. medegedeeld dat in handen der Commissie zijn gesteld negen aanvragen om concessien voor de spoorwegen van België naar Nederland, ten einde den Minister van Binnenlandsche Zaken daaromtrent te berigten, wien zij in overweging heeft gegeven, omtrent die aanvragen in overleg te treden met de Belgische Regering, omdat eene concessie op Nederlandsch grondgebied haars inziens geene waarde heeft en tot geen goed gevolg kan leiden, indien niet aan denzelfden aanvrager concessie in Nederland en in België wordt verleend. De Minister heeft zich met dit gevoelen vereenigd en uit de dien ten gevolge van de Belgische Regering verkregen inlichtingen is het gebleken, dat vele dier concessien niet konden worden gegeven en dat de eenige personen, die in België concessie hebben verkregen, waren drie der tegenwoordige aanvragers, en de heer Nelemans, welke laatste in Nederland echter geene concessie heeft verzocht, althans voor zooveel dit bij de Commissie bekend is.

Vele adressen omtrent de te geven rigtingen aan de wegen zijn in handen der Commissie gesteld, die daarvan aan de ingenieurs in algemeene dienst mededeeling heeft gedaan, terwijl op het in de adressen vermelde zal worden acht gegeven bij het voorstellen der rigtingen. Daarbij zal de Commissie de belangen van de landstreek en de plaatsen, waarin of waarbij de spoorwegen zullen komen, in ernstige overweging nemen, maar zij mag tevens niet uit het oog verliezen de kosten der verschillende rigtingen.

De Commissie heeft vele aanbiedingen tot levering, vele adressen van uitvindingen of verbeteringen ontvangen. Eene daarvan meent zij dat bijzondere vermelding verdient.

Men wilde in Nederland eene fabriek van spoorwegmaterieel oprigten, en verzocht de voorkeur voor een gedeelte der leveringen boven vreemde fabriekanten, indien de prijzen gelijk waren. De Commissie heeft den Minister in overweging gegeven, die verzekering niet te verleenen en om zooveel mogelijk als regel aan te nemen openbare aanbesteding. Het is echter eene belangrijke vraag, die eene aandachtige overweging verdient, welke maatregelen zouden kunnen worden genomen, om de inlandsche fabriekanten in staat te stellen met vrucht te kunnen mededingen tegen de buitenlandsche, zonder de schatkist te benadeelen. Met Nederlandsche fabriekanten worden niet bedoeld zij, die hier eene succursale van eene vreemde fabriek vestigen en een groot gedeelte der voorwerpen uit de buitenlandsche fabriek zouden verkrijgen, maar die fabriekanten, die kunnen aantoonen, dat hunne fabrieken zoo zijn ingerigt, dat zij de voorwerpen geheel, of slechts enkele stukken uitgezonderd, kunnen vervaardigen. Bij de groote uitbreiding van de aanstaande spoorwegen in ons Land en den eventueel vermoedelijken aanleg der spoorwegen in Nederlandsch-Indië, is het zeer goed mogelijk dat hier eene bloeijende nijverheid voor spoorweg-materieel ontstaat. De Commissie heeft op dit onderwerp 's Ministers aandacht gevestigd, omdat dit voor de belangen der Nederlandsche nijverheid van zoo groot gewigt is.

De Commissie ontving aanbiedingen voor het leveren van Surinaamsch hout voor de spoorwegen. De duurzaamheid van dit hout is volgens de verslagen, haar door den Minister van Oorlog verstrekt, zeer groot, doch de prijs hoog. Als een voortbrengsel van onze koloniën zou het nemen van eene proef welligt aanbeveling verdienen. Zoodra voldoende inlichtingen zijn verkregen, zal de Commissie den Minister, zoo noodig, een voorstel daaromtrent doen.

Door tusschenkomst van den Raad van Toezigt op de spoorwegdiensten heeft de Commissie de medewerking der besturen van de verschillende spoorwegmaatschappijen in Nederland bij den aanleg der spoorwegen verzocht; zij werd haar welwillend toegezegd.

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn aangeboden acht ontwerpen van wet, strekkende tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan G. F. Wille, te Amsterdam; J. J. Minke, te Avereest; F. T. J. Heymeijer, te Amsterdam; F. W. J. Scholl, tijdelijk te 's Gravenhage; A. E. Bauer, te Zwolle; H. Wanders, te Maastricht; S. Schöstner, te 's Gravenhage, en J. E. Kramer, te Amsterdam.

Blijkens het verslag der commissie, uitgebragt in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van den 15 december 1860, zijn de rekeningen betrekkelijk het fonds wegens den arbeid der gevangenen, het fonds der algemeene Landsdrukkerij en de uitgaven voor verstrekkingen door de Departementen van Marine en van Oorlog, alle over 1857, door behoorlijke bescheiden gestaafd. Zij vermeent, uit hoofde der ontvangen toezegging deswege, zich te kunnen onthouden van bij deze gelegenheid op nieuw aan te dringen op de aanbieding der wet, regelende de verantwoordelijkheid der koloniale geldmiddelen. De commissie stelt voor het verslag te doen drukken en ronddeelen en afschrift daarvan aan de Regering te zenden.

Maakten wij vroeger melding van de 50jarige feestviering van den heer M. van den Toorn, als hoofdonderwijzer te Berkel, thans verneemt men dat donderdag den 24 dezer, door het departement Hillegersberg der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, hem zal worden uitgereikt de zilveren medaille van verdiensten, van wege het hoofdbestuur dier Maatschappij voor genoemden onderwijzer toegezonden, voor de eervolle vervulling der verpligtingen van zijne betrekking. De feestrede, bij die plegtige gelegenheid door den voorzitter des departements te houden, zal door gezang van Rotte's Mannenkoor worden voorafgegaan en afgewisseld.

Door den kerkeraad der Nederduitsch Hervormde gemeente te Delft is gisteren gemaakt het volgend zestal predikanten: dd. G. E. Bron Hz., te den Helder; G. A. Hoog. te Bolsward; A. G. Jans Wz., te Westzaan; W. C. E. Koch, te Doesburgh; A. Moens, te Sneek, en L. H. Slotemaker, te Maartensdijk.

Dordrecht 21 *januarij*. — Door den aanhoudenden dooi neemt het ijs merkelijk af; in de passage over hetzelve is echter nog geen verandering. Achter het eiland was heden weinig ijs.

Krimpen aan den IJssel 22 *januarij*. — Eergisteren ontstond brand in de herberg van C. Moret. welk gebouw geheel in de asch is gelegd.

Maassluis 21 *januarij*. — In de jongst verloopene week hebben op uitnoodiging van den heer schoolopziener inzamelingen plaats gehad, onder de kinderen op de verschillende scholen alhier, waarvan de collecte der openbare Armen- en Tusschenschool bijzondere melding verdient. Wanneer men in aanmerking neemt dat, van die 150 leerlingen ruim, die aanwezig waren, verreweg het drie vierde gedeelte hunner ouders bedeeld worden, dan is de bijeengebragte som van *f* 3.03 zeer belangrijk te noemen. De schamele kleeding en het verarmde voorkomen dier kleinen zijn de sprekendste bewijzen van den hoogst behoeftigen toestand waarin zij zelve verkeeren. Hunne giften kan men inderdaad gelijk stellen aan „*het penningske der weduwe!*"

Bovenstaande geeft ons tevens aanleiding te melden, hoe groot de geest van liefdadigheid in het algemeen is. Binnen den tijd van drie maanden zijn er twee openbare collecten gedaan; eene ten behoeve van het Oudemannenhuis, groot *f* 900 ruim, en de tweede voor de algemeene Armen, ad *f* 400. Nauwelijks was de treurmare van de vreeselijke ramp, die de gemeenten van Brakel en Poederoijen had getroffen, tot ons gekomen, of onmiddellijk stelden zich hier eenige aanzienlijke en vermogende dames te weer, om door het inzamelen van giften, het vervaardigen van kleedingstukken enz. die ongelukkige slagtoffers te doen toekomen. Met regt mag gezegd worden dat Maassluis, ondanks zijn achteruitgang en verval in bloei en welvaart, een parel is aan de algemeen bekende kroon van Nederlands weldadigheid.

's Gravenhage 22 *januarij*. — Z. M. de Koning heeft gisteren middag ten drie ure verscheiden leden van het Corps Diplomatiek in een bijzonder gehoor ontvangen.

— Z. M. de Koning en Z. K. H. Prins Hendrik vertrekken donderdag ochtend van hier naar de plaatsen der overstrooming.

— Men verneemt dat de gep. luit.-generaal jhr. ridder de Stuers, adjudant-generaal van Z. M., door den Koning is aangewezen om aan Z. M. den Koning van Pruissen HD. gelukwenschen over te brengen, ter gelegenheid van de Troonsbeklimming van dien Vorst. Gezegde opperofficier zou vergezeld worden door jhr. L. de Stuers, luit. 1ste kl. bij de Koninklijke Nederlandsche Marine.

— H. M. de Koningin heeft ook door tusschenkomst van den heer burgemeester eene som van *f* 100 doen toekomen aan den korenmolenaar te Scheveningen, wiens molen door den brand van 15 dezer werd vernield.

— Ter aanvulling van het vroeger medegedeelde berigt nopens de laatstgehouden kunstbeschouwing in het schilderkundig genootschap *Pulchri Studio*, verneemt men nog dat het H. M. de Koningin behaagd heeft met de haar zoo eigen minzaamheid, zich een geruimen tijd met de heeren kunstschilders S. Verveer en Bisschop te onderhouden.

— H. K. H. Prinses Frederik heeft aan de Commissie voor de noodlijdenden door den watersnood te Amersfoort een prachtig bronzen middenstuk als prijs in de door die commissie te houden verloting geschonken.

— De Ministerraad op gisteren bepaald heeft heden middag plaats gehad.

— Z. Exc. de baron van Heemstra, minister van Binnenlandsche Zaken, die eenige dagen niet aan zijn Ministerie was gekomen, is heden weder aldaar werkzaam geweest.

— Heden nacht ten 1 ure is alhier, in 81jarigen ouderdom, overleden de heer mr. A. Brocx, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, vroeger secretaris-generaal bij het Ministerie van Kolonien, en laatstelijk gepensioneerd als griffier bij den Hoogen Raad der Nederlanden. Tot zeer kort voor zijn dood was hij nog steeds werkzaam, en genoot de achting zijner medestadgenooten in ruime mate.

— In de zitting van den Gemeenteraad van heden is o. a. ingekomen een voorstel van Burgemeester en Wethouders om eene som van *f* 100 beschikbaar te stellen, ten einde de voorwerpen, welke naar de algemeene tentoonstelling van nijverheid te Haarlem zullen worden opgezonden, alvorens hier in het openbaar ten toon te stellen. — Aan den heer dr. van Maanen is op zijn verzoek verleend een eervol ontslag als president der geneeskundige commissie voor het Krankzinnigengesticht en als curator van het stedelijk Gymnasium, onder dankbetuiging voor de vele door hem in beide betrekkingen bewezen diensten. — Van de heeren Janssens c. s. is ingekomen een voorstel om het Scheveningsche kanaal te doen doortrekken tot de Scheveningsche zeeduinen. — Ingevolge eene missive van den Commissaris des Konings in deze provincie, dat de Raad eene commissie uit haar midden benoeme, ten einde, voor het geval dat noodzakelijkheid zich mogt opdoen, de vlugtelingen van elders door den watersnood met hulp bij te staan en daartoe de noodige maatregelen te nemen, zijn door den Burgemeester tot leden dier commissie benoemd de heeren Kraijenhoff, de Charro, Waldeck en van Gogh. — Een voorstel van den heer Soury, om de beschikking op het adres betreffende den aanleg van een zoölogisch botanischen tuin op te schorten tot dat door eene regtskundige commissie uit den Raad zal zijn onderzocht het regt op een servituut op de af te stane gronden gevestigd, is aangenomen met 20 tegen 9 stemmen. Die commissie zal in eene volgende vergadering worden benoemd. — Nog is een voorstel van Burgemeester en Wethouders met algemeene stemmen aangenomen om H. van Duyne, molenaar te Scheveningen, die, door den fellen brand op 15 januarij jl. ten zijnent, met zijn gezin in de diepste ellende verkeert, eene gratificatie van *f* 50 te verleenen en hem tevens tot ultimo april eene wekelijksche toelage van *f* 6 toe te staan; zijnde hem tevens de verschuldigde huur van den molen kwijtgescholden.

— De Hooge Raad der Nederlanden heeft bij arrest van heden, ten principale regtdoende, B. S. en J. M., houtzaagmolenaars te Amsterdam, schuldig verklaard aan overtreding der verordening op de straatpolitie aldaar, door hun knecht te hebben doen rijden met een mallejan, zonder voorzien te zijn van den bij de verordening voorgeschreven veiligheidstoestel en hen veroordeeld ieder tot eene geldboete van *f* 3.

— De advocaat-generaal bij den Hoogen Raad, mr. Karseboom, heeft heden geconcludeerd tot verwerping der voorziening in cassatie, ingesteld door de huisvrouw van J. Flipse, tegen een arrest van het Hof in Zeeland, waarbij zij wegens diefstal bij nacht tot gevangenisstraf is veroordeeld. Het aangevoerde middel van cassatie bestond in de bewering dat de Rijks veldwachters niet bevoegd zijn proces-verbaal op te maken, welke bewering door den advocaat-generaal werd bestreden. De uitspraak is bepaald op 6 februarij aanstaande.

— Bij den Hoogen Raad is heden nog behandeld de zaak van J. van Duyn, koopman en winkelier te Rotterdam, requirant van cassatie, tegen een arrest van het Hof in Zuidholland, waarbij hij met nog twee anderen wegens het bestelen der Protestantsche kerk te Giessen-Nieuwkerk is veroordeeld tot zes jaren tuchthuisstraf. De advocaat van den requirant, de heer mr. Jacobson, heeft de voorgestelde cassatie breedvoerig geadstrueerd.

— Men verneemt, dat op de verkooping der gedenkpenningen en oudheden, nagelaten door wijlen prof. N. J. Kist, te Amsterdam door den boekhandelaar G. Theod. Bom gehouden, de antieke gesneden steenen, te Nijmegen in der tijd gevonden, alle zijn aangekocht voor het Koninklijk Penningkabinet alhier.

— De telegraafdienst op de rivieren, die door de vorst sedert eenigen tijd gestremd was, is weder geopend.

— Gisteren middag is een werkman, die op den Bezuidenhoutschenweg bezig was met het rooijen van een boom, zoodanig door een neervallenden tak getroffen, dat hij aan de gevolgen is overleden.

— Men verneemt met leedwezen dat, ter gelegenheid van den fellen brand die op 15 dezer den korenmolen te Scheveningen trof, twee manschappen van de brandspuit van het regement grenadiers en jagers, die met hunne gewone activiteit weder het eerst op de plaats des onheils tegenwoordig waren, door de hevige koude er ongelukkig zijn afgekomen. De sergeant Jansen heeft drie vingers bevroren, waaraan hij reeds heelkundige operatien heeft moeten ondergaan; men vreest zelfs voor het behoud dier vingers. De andere is een korporaal die een oor heeft bevroren. De heer commissaris van politie Behr, met de hem steeds zoo eigen welwillendheid, heeft onmiddellijk ten behoeve dier beide manschappen in de societeit te Scheveningen eene collecte gehouden die goede vruchten heeft opgeleverd. Mogten ook anderen worden aangespoord het lot dezer beide wakkere mannen te helpen verzachten!

— In overeenstemming met het buitengewone barre jaargetijde, was ook deze keer de gewone jaarlijksche gift van kleedingstukken, brandstoffen en mondbehoeften aanzienlijk, bij gelegenheid van den geboortedag van H. M. de Koningin-Moeder, aan Schevenings armen uitgereikt. Door de 50 leerlingen der naaischool was als het ware met dubbelen ijver gewerkt, om den aanzienlijken voorraad kleedingstukken gereed te krijgen. Meer dan gewoon was de hoeveelheid brandstoffen enz., dien dag aan de armen verstrekt. Een zestal leerlingen en de meesteressen, die door de directrice der school worden aangewezen, om namens al de leerlingen de gelukwenschen bij gelegenheid van deze en andere feestdagen aan H. M. over te brengen, getuigen steeds van de minzame en hartelijke wijze, waarop zij door H. M. ontvangen worden.

Leyden 21 *januarij*. — Zondag voormiddag zijn de godsdienstoefeningen in de Pieterskerk weder hervat, na de inwendige verfraaijing, die zij heeft ondergaan. Dr. E. Laurillard hield eene rede over Psalm 48: 10, en gedacht daarbij aan het Christendom, aan de Hervorming, aan het Vaderland, aan de Evangelieprediking en aan de Kunst.

— Het Leydsche studentencorps heeft besloten de gewone serenades op den aanstaanden Dies natalis niet aan te bieden en de daarvoor bestemde gelden beschikbaar te houden voor de noodlijdenden door den watervloed. Onderscheidene lijsten liggen ter teekening, die reeds eene aanzienlijke som vermelden als vrijwillige bijdragen. Het weder belemmert vele studenten om zich herwaarts te begeven ter bijwoning van de Academische lessen, waardoor de lijsten nog ter teekening open blijven en de som der giften nog niet bekend is.

Hoorn 21 *januarij*. — Bij besluit van den Minister van Binnenlandsche Zaken is de heer O. Verkade, med. et art. obst. doctor, tot lector in de physiologie en pathologie aan de klinische school alhier benoemd.

's Hertogenbosch 21 *januarij*. — Men verneemt dat het huis, genaamd de Lugt, van van de Laar, tusschen Hedel en Bommel, na het bezwijken van den zij- en voorgevel, ingestort is. De zoo zwaar beproefde eigenaar van dat huis verloor nog, naar men verhaalt, een paard, dat verdronk terwijl het met de slede voeder voor het vee ging halen.

Maastricht 20 *januarij*. — De werkzaamheden aan den spoorweg van Luik naar Maastricht, sedert naauwelijks 11 maanden aangevangen, zijn reeds verre gevorderd. Op den Belgischen bodem zijn de kunst-, muur- en waterwerken schier ten einde gebragt. Op weinige leemten na, is de grond tot aan la Chartreuse geheel effen gelegd. Het Hollandsche gedeelte, namelijk van Mouland naar Maastricht, is ook zoo verre gevorderd, dat tot een grooten afstand de sporen gelegd worden. Met het einde van dit jaar zal Luik aan Nederland door een spoorweg verbonden zijn, welker nuttigheid voor den handel niet kan betwijfeld worden.

Zalt-Bommel 21 *januarij*. — Eenige dagen geleden kwam in de Arnhemsche Courant een berigt voor, geteekend Brakel, waarin men het betreurde dat de Meidijk was doorgestoken en daardoor Brakel en nog een paar dorpen meer vloedwater bekwamen. Tevens deed de steller van genoemd berigt duidelijk gevoelen dat zulks willekeur van onzen dijkgraaf was. De zaak onderzoekende, kwamen wij tot het besluit dat genoemde wakkere dijkgraaf een algemeen belang op het oog had, met een middel aan de hand te geven, waardoor nu alle geïnundeerde dorpen gebaat zijn. De meeste lezers zal het toch bekend zijn dat de ijsdam aan deze zijde Loevestein zit en dus het vloedwater door den Meidijk stroomt, het Monnikenland doorloopt en zich in de Maas ontlast.

Door het vallen van het water in de polders wordt het ijs gevaarlijk om met schaatsen en te voet te passeren. Buiten het voorval met de schouw dat wij gisteren vermeldden en nog een paar malen plaats vond en den dood van een paar paarden ten gevolge had, kostte het ijs ook dezen morgen bijna een menschenleven. Een ieder zij dus voorzigtig, daar nog al vele vreemdelingen de omliggende dorpen bezoeken.

Arnhem 21 *januarij*. — Men verneemt dat op last van hooger hand eene regterlijke vervolging moet worden ingesteld tegen den heer F. baron v. B., ter zake van een door hem op den 2 dezer onder Oosterbeek gehouden duel met den luitenant der dragonders F.

Arnhem 22 *januarij*. — De arrondissements-regtbank alhier heeft bij vonnis van heden uitspraak gedaan in de zaak van den opzigter bij den Rhijnspoorweg te Arnhem, D. E., beklaagd van het zonder opzet doen ontstaan van gevaar voor een trein, hetgeen hij had kunnen en moeten voorzien. Zij overwoog dat het feit, aan den beklaagde bij de dagvaarding ten laste gelegd, niet was bewezen, en sprak hem mitsdien vrij.

Groningen 20 *januarij*. — Uit het verslag van het zeemans-collegie, de Groninger-Eendragt, over 1860 blijkt, dat er sedert de oprigting van het collegie geen jaar is geweest, gedurende hetwelk zoovele harde verliezen werden ondervonden; dat in het afgeloopen jaar weder 12 jongens uit den minvermogenden stand als matrozen ter koopvaardij door het collegie zijn uitgerust (zijnde in de 7 jaren, sedert welke die uitrusting plaats had, 93 jongens uitgerust), en dat Z. K. H. de Prins van Oranje over 1860 een geschenk van *f* 50 ten behoeve van genoemde inrigting aan de commissie van het collegie heeft doen toekomen.

Aan een berigt van Zr. Ms. Consul te Cadix, dd. 9 januarij jl., wordt het volgende ontleend:

„Het aantal der Nederlandsche schepen, welke gedurende het jaar 1860 de haven van Cadix bezocht hebben, bedraagt slechts 17. Daarvan kwamen er 9 uit Engelsche havens, 1 van Antwerpen, 1 van Bordeaux, 1 van Nantes, alle met lading, 1 van Marseille met goederen in transit naar Rio-Grande, en 4 uit Spaansche havens in ballast.

„De vaart tusschen Nederland en Cadix was zeer gering. Onder de redenen daarvan behoort, dat de vreemde goederen, die onder Spaansche vlag van Gibraltar ingevoerd worden, een lager regt betalen, dan wanneer zij regtstreeks uit de Landen van productie onder vreemde vlag aangevoerd worden. Daar bovendien de vrachten voor lange reizen met vreemde schepen lager zijn dan met Spaansche, terwijl ook niet altijd Spaansche schepen te vinden zijn, zoo laten onze kooplieden de goederen van buiten 's Lands onder vreemde vlag naar Gibraltar brengen, om ze van daar onder Spaansche vlag hier in te voeren. Terwijl alzoo Gibraltar, wat de scheepvaart betreft, veel is vooruitgegaan, heeft Cadix met opzigt tot de

Wanneer in het berigt van de bij de COMMISSIE voor de **Noodlijdenden door den Watersnood** ontvangene Giften, op deze gewezen is als bewijzen der Christelijke liefde, acht zij zich verpligt daarbij te voegen, dat niet alleen deze, maar de algemeene liefdadigheid, zoo hier ter stede als elders, krachtig heeft medegewerkt om de Commissie tot zooveel goeds in staat te stellen.

De Commissie voor de Noodlijdenden.
Namens deze,

Rotterdam 21 *Januarij* 1861. Mr. A. BAKKER, *Voorzitter.*
M. WIJT Jr., *Secretaris.*

Weldoende Landgenooten!

De ramp die den *Bommelerwaard* getroffen heeft is van algemeene bekendheid. Reeds hebben sommige Gemeenten en naar waarheid haren bijzonderen nood opgegeven en daarom mogen *Ammerzode, Well* en *Wordragen* niet langer het stilzwijgen bewaren.

Is er sprake van bijzondere ramp in den *Bommelerwaard*, dan bekleedt genoemde Gemeente daar mede eene treurige eerste plaats.

De nood steeg ten top, allen moesten het leven trachten te redden; eenig vee was op den nog minder gevaarlijken Maasdijk geborgen, maar het meeste op de hooge wallen en stallingen van het oud Adelijk Kasteel te *Ammerzode*, behoorende aan en bewoond door Baron ARTHUR DE WOËLMONT; in en om de bekende Ruïne der zoogenaamde Oude Kerk waren sinds meer dan honderd jaren de gewaande, maar nu helaas bitter teleurgestelde toevlugtsoorden bij vroegere Dijkbreuken voor Mensch, Vee of andere tijdelijke bezittingen. Maar ach! groote ramp, juist dáár verdronk bijna al het vee, doch gelukkig slechts *één* mensch.

Op zeer enkele uitzonderingen na bestaat onze Gemeente uit behoeftige Landbouwers met weinig vee, en deze zijn nu met verlies van hetzelve totaal geruïneerd. Het Plaatselijk Bestuur kan in den zoogenaamden goeden tijd wel eenigzins ondersteunen, maar door dezen hartverscheurenden toestand kunnen de anders geringe krachten niets helpen.

Zeer veel roepstemmen zijn reeds tot u gekomen en allen beijveren zich en hebben daar weder de echte bewijzen van gegeven om te helpen waar de nood het verdert. Deze Gemeente geniet ook reeds door uwe liefdevolle bijdragen met groote dankbaarheid van de gevestigde Commissie voor den geheelen Bommelerwaard en ook van de Rotterdamsche (die met onzen waren toestand bekend is).

Ten allen tijde gaf het Nederlandsche Volk aan echten noodkreet gehoor. O, verhoort ook nu de onze. God is onze getuige, inzonderheid voor u allen die niet genoegzaam met onze Gemeente bekend zijt en toch ook nu het middel in de hand onzer aller Vader zult zijn. Onze billijke hoop op bijzondere gaven voor *Ammerzode, Well* en *Wordragen* is op u, Weldoende Natuurgenooten, smeekend gevestigd.

Van die bijzondere Liefdegaven zal openlijk opgave geschieden door de onderstaande Commissie.

ARTHUR Baron DE WOËLMONT.
Dr. M. T. VOS UYTERLIMMIGE, Pred. te Well.
J. EBBEN, Pastoor te Ammerzode.
C. B. IMMINK, Genees-, Heel en Verloskundige.
VAN WELIJ, Rijks-Ontvanger.
G. VAN DIEDEN, Plaatselijk Ontvanger.
J. DE WAAL, Hoofd-Onderwijzer.

Bovengenoemde Commissie heeft het dienstig geoordeeld om ook in deze Stad eene **BUS** te plaatsen en de gelegenheid open te stellen tot het in ontvangst nemen van **Kleederen** en wat men ook voor de Ongelukkigen mogt willen afzonderen, bij den Ondergeteekende, in de Eerste Lombardstraat, wijk 8, n.º 148, over de Hal. Hij is overgetuige geweest van de ellende en rampen waardoor opgenoemde Gemeenten geteisterd worden, en welke, niettegenstaande de bescheidenheid tot dusver in acht genomen, ook wel langs andere wegen bekend zullen worden. A. DE WAAL.

Gorinchem den 9 *Januarij* 1861.

Weldadige Landgenooten!

Te midden van voorbeeldelooze watergevaren, die onze Stad van alle zijden omringen, klinken reeds luide noodkreten der aan alles gebrek lijdende bewoners van den overstroomden *Bommelerwaard*, en het is ten gevolge van dien, dat wij hebben gemeend te moeten voorzien in eene erkende behoefte tot vorming van eene ALGEMEENE COMMISSIE **ter leniging van de rampen ontstaan door den Watersnood.**

Om te voorzien in dien zwaren nood roept de ALGEMEENE COMMISSIE ernstig en dringend in de krachtdadige hulp van hare liefdadige Landgenooten.

Reeds is zij door hare Stadgenooten in staat gesteld om onderscheidene booten met Levensmiddelen, Kleeding- en Dekkingstukken af te zenden naar de overstroomde Dorpen, die zoo nabij onze stad gelegen zijn, en zullen die toezendingen onvermoeid door anderen worden gevolgd.

In deze onze pogingen tot leniging van zoo dringende behoeften, rekenen wij op de hulp en ondersteuning van velen.

Dáár waar duizende hulpbehoevenden aan alles gebrek lijden en van alles moeten worden voorzien, zal een beroep op de weldadigheid van alle onze Landgenooten wel niet te vergeefsch geschied zijn.

Alle liefdegaven, hetzij in goederen of in geld, zullen door de ALGEMEENE COMMISSIE worden ontvangen en aangewend ten behoeve van hen die door Watersnood worden getroffen en zal daarvan openbare verantwoording geschieden, ook in dit Dagblad.

De Algemeene Watersnood-Commissie te Gorinchem,
VIRULY VERBRUGGE, Burgemeester en Lid der Staten van Zuidholland.
M. F. BOONZAJER, Notaris en Wethouder.
Jhr. F. WTTEWAAL VAN STOETWEGEN, Majoor Garnizoens-Kommandant.
Mr. P. ROMEYN, Districts-Schoolopziener.
Mr. J. R. E. UYTERMARK RIETVELT, Regter-Plaatsvervanger.
Mr. G. MATTHES, Procureur bij de Arrondissements-Regtbank.
JOHs. VAN ANDEL, Lid van den Gemeenteraad.
H. WILLEMSTIJN, Lid der Staten van Zuidholland.
A. J. TRET.
A. J. VAN DE WATER.
Dr. C. VAN ES VAN DEN ANDEL, Lid van den Gemeenteraad.
A. BLANKERS, Lid van den Gemeenteraad.
N. C. FROHN.
H. VAN MAAREN Jz.
Mr. C. DIEMONT, Advocaat.
A. F. VISSER, Lid van den Gemeenteraad, Thesaurier der Commissie.
A. G. W. BOLL, Gemeente-Secretaris.

(*Vrij van Zegel ingevolge Koninklijk besluit van* 19 *Januarij* 1861, *n.º* 47.)

ALGEMEENE VERLOTING
VAN
VOORWERPEN VAN KUNST EN SMAAK,
TEN BEHOEVE DER
NOODLIJDENDEN DOOR DEN JONGSTEN WATERSNOOD,
TE HOUDEN TE
's GRAVENHAGE,
goedgekeurd bij Koninklijk Besluit dd. 19 Januarij 1861, n.º 47.

De Ondergeteekenden geven bij deze te kennen dat zij zich hebben vereenigd tot het houden eener **Algemeene Verloting van Voorwerpen van Kunst en Smaak**, ten behoeve der Noodlijdenden door den jongsten Watersnood.

De gelden, welke op die wijze door hen zullen worden bijeenverzameld, zullen niet tot dadelijke hulp aan de Noodlijdenden of aan de ten hunnen behoeve werkzame Commissiën uitgereikt worden, maar door de Ondergeteekenden worden gebezigd om te voorzien in die behoeften, die zich later, al zij 't ook als meer verwijderd gevolg van den Watersnood, mogten vertoonen.

Door tusschenkomst van reeds gevestigde en nog te vestigen Sub-Commissiën en van de voornaamste Boekhandelaren, wordt het Prospectus dezer Verloting door het geheele Rijk verspreid en de Ondergeteekenden nemen daarom de vrijheid naar den inhoud kortheidshalve te verwijzen.

De Prijs der Loten is bepaald op EEN GULDEN.

Reeds heeft Z. M. de Koning zijn naam aan het hoofd der Inteekenlijsten geplaatst en goedgunstig voor een aantal van **Duizend Loten** deel genomen, terwijl HD. van het regt tot ontvangst van de prijzen die aan dit Duizendtal Loten mogt te beurt vallen, even goedgunstig ten behoeve van de kas der verloting heeft afgezien. Bovendien is van Z. M. reeds **een kostbaar geschenk** voor deze Verloting ontvangen en heeft het HD. behaagd eene Zaal in een der Vorstelijke Paleizen tot het houden van de Tentoonstelling der te verloten Voorwerpen ter beschikking van het Bestuur te stellen.

Van de zijde der Kunst, den Boekhandel en van vele andere personen zijn tot dit doel reeds Voorwerpen toegezegd.

De Inteekenlijsten en de Loten zullen met den meesten spoed bij de Ondergeteekenden, de Sub-Commissiën en bij de voornaamste Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld worden.

Voorwerpen, welke men aan deze Verloting wel tot Prijzen zal gelieven af te staan, worden uiterlijk tot 30 Maart 1861 in ontvang genomen.

De Ondergeteekenden nemen de vrijheid te verzoeken dat velen van hunne medewerking tot dezen maatregel zullen doen blijken, waartoe door het ontstaan van Sub-Commissiën de geschikte gelegenheid gegeven wordt.

Inzonderheid hopen zij dat de Besturen van reeds ontworpen verlotingen zich aan deze **Algemeene Verloting** wel zullen willen aansluiten en zich deswege met de deelhebbers verstaan, opdat de tegenwoordige maatregel, door van een middenpunt uit te gaan en van verschillende kanten ondersteuning te ontvangen, des te krachtiger zal werken en te ruimer vrucht opleveren.

Dat velen ook bij dit werk van liefde het edel voorbeeld van den Koning opvolgen en het bewijs leveren, dat weldadigheid een der hoofdtrekken is van Neêrlands volkskarakter.

's Gravenhage, 22 *Januarij* 1861.

Mr. E. J. A. Graaf VAN BYLANDT, *Voorzitter.*
S. A. VAN HOOGSTRATEN.
Mr. A. Q. KRAIJENHOFF VAN DE LEUR.
Jhr. Mr. G. A. MELORT.
W. H. VAN MEUKEREN, *Secretaris.*
Mr. P. MIJER.
Mr. D. POLAK DANIELS, *Thesaurier.*
L. J. H. Ridder DE VAN DER SCHUEREN.
Dr. A. VROLIK.
Dr. H. F. VAN DE VEN.
J. VISSER Jr., *Adjunct-Secretaris.*
F. JAS, *Adjunct-Thesaurier.*

Te ROTTERDAM
LIGT IN LADING
NAAR

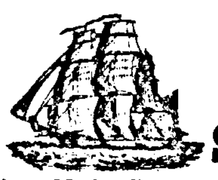

SAMARANG,
het Ned. Gekoperde Barkschip ***EUTERPE,*** Kapit. **A. Kuipers.**
Adres de Bevrachters 'T HOEN, HUDIG & Co. en de Cargadoors HUDIG & PIETERS en J. A. NIEUWKAMP & Co., te Rotterdam, en D. VAN WAGENINGEN, te Dordrecht.

Te ROTTERDAM
LIGT IN LADING
NAAR

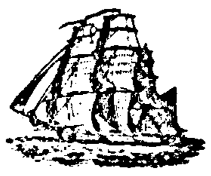

SOERABAIJA
(DIRECT),
het Nederlandsche Gekoperde BARKSCHIP ***EERSTELING,*** Kapit. E. DE ZEEUW BACCHUS W. Zn.
Adres ten Kantoren van de Bevrachters 'T HOEN, HUDIG & Co. en de Cargadoors HUDIG & PIETERS, VISSER & VAN DER SANDE en J. A. NIEUWKAMP & Co., te Rotterdam, en te Dordrecht bij de Cargadoors VISSER & VAN DER SANDE en D. VAN WAGENINGEN.

MEN VRAAGT met Februarij in een **Hôtel** eene
EERSTE KEUKENMEID,
tegen een hoog Salaris. Adres, *franco* Brieven onder letter B, bij den Boekverkooper A. L. STOELLER, alhier.

Te Koop:
Eene Leesbibliotheek,
die jaarlijks meer dan Vijf honderd Gulden zuivere winst oplevert, en te Rotterdam gevestigd is. De Koopsom behoeft niet in eens betaald te worden. Te bevragen, onder letter Z, aan het Bureau dezer Courant, Hoogstraat, 10—77.

Gaarne willende medewerken om het lot van zoo vele Ongelukkigen door de **Overstrooming** te helpen verzachten, hebben eenige Dames te *Kralingen* het voornemen opgevat eene
LOTERIJ van HANDWERKEN
en andere VOORWERPEN
tot stand te brengen, en hopen door **ruime deelneming** van **Loten**, alsmede door **Inzending** van **Prijzen**, daartoe in staat gesteld te worden.
De prijs van het Lot is **50 Cents;** zijnde de Loten te bekomen bij Mejufvrouwen C. DE HAAN, M. DE WEERDT, B. VAN DER WALLEN, J. LAMBERT en H. C. VAN SENUS, en te Rotterdam aan het **Bureau** dezer **Courant,** Hoogstraat, 10—77.

BRONZEN MEDAILLE
bij de Maatschappij der Industriële Wetenschappen te Parijs.
Geen Grijze Haren meer.
Mélanogène.
Alleruitmuntendst **Kleursel** van DICQUEMARE Ainé, van Rouaan.
Om in een oogenblik het Hoofdhaar en den Baard in alle tinten te kleuren, zonder gevaar voor de Huid en zonder den minsten reuk af te geven. Dit Kleursel is veel beter dan alle andere tot hiertoe in gebruik. Fabriek te Rouaan, Rue Saint-Nicolas, 39.
Depôt: te Rotterdam bij den Heer CHs. COUCKE; te 's Gravenhage bij den Heer E. FILLET; te Dordrecht bij den Heer W. HAVARD; te Gouda bij den Heer OGIER; te Schiedam bij den Heer WOLSKY.
Prijs per Doos ***f* 3.50.**

Openbare Verhuring.
BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM* zullen op HEDEN Woensdag den 23 Januarij 1861, des namiddags ten 1 ure, ten Raadhuize aldaar, Verhuren:
Voor den tijd van Vijf jaren.
Twee Stukken LAND, liggende in Crooswijk, onder Rubroek, gemeente Rotterdam, belendende ten Noorden het Klooster of de Erven *Snickers*, ten Oosten den Weg naar de Begraafplaats, ten zuiden den Eigendom van den Heer *de Bruyn* en ten westen de Rottekade, te zamen groot **vijf Bunders twee en vijftig Rooden en negentig Ellen.**
Op de Voorwaarden, die, op de gewone uren, ter lezing liggen op de Plaatselijke Secretarie en het Stads Timmerhuis te Rotterdam.

VERKOOPING van
Meubelen, Huissieraden enz.
De Notarissen *VAN DER HOOP & REEPMAKER*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunne Principalen, zijn voornemens, onder directie van *VAN MARLE & DE SILLE*, op Donderdag den 31 Januarij 1861, des voormiddags ten 10 ure, in de Wijnstraat, wijk 2, n.º 86, te Rotterdam, publiek te Verkoopen: Gemaakt GOUD en ZILVER, PORSELEIN-, GLAS- en VERLAKTWERK, TAFEL- en BEDLINNEN, KLEEDEREN en Lappen LAKEN, BEDDEN met Toebehooren, Katoenen en Wollen DEKENS, LEDEKANT met Behangsel, KABINET, KASTEN, SECRETAIRE, TAFELS, CANAPÉS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PENDULES en VAZEN met Stolpen, VLOERKLEEDEN, KAGCHEL, MANGEL, KOPER, TIN en andere GOEDEREN meer. — Twee dagen te voren van 10—4 ure te zien.

HET IJSVERMAAK OP DE MAAS
TE ROTTERDAM.
Zes PLATEN met BIJSCHRIFTEN
VAN
T. VAN WESTRHEENE Wz., J. HERMAN DE RIDDER, W. J. VAN ZEGGELEN, J. BRESTER Az., G. VAN REYN en RICHARD.
TEN VOORDEELE VAN DEN
WATERSNOOD.
à *f* 1.50.
Op nieuw uitgegeven door de Boekhandelaars OLDENZEEL, te Rotterdam, en A. W. SIJTHOFF, te Leyden.

Door velen en op velerlei wijze wordt er krachtig hulp geboden bij de ramp, die een gedeelte van ons Vaderland getroffen heeft. Kleederen en Voedsel en Brandstof, Geld om in grooteren voorraad dit alles te koopen, worden nog ter ieder uur door Commissiën of aan Dagblad-bureaux ontvangen. Reeds stijgt de dank van een aantal geredden en beweldadigden naar boven, en zij, die ter hulpe zoo volvaardig toesnelden, zij mogen 't gevoelen, wat groote zegen 't is te *kunnen* geven, wat weemoedige blijdschap 't schenkt, naakten te kleeden en hongerigen te spijzen! Trouwens *wij* Nederlanders, we weten 't, wat verschrikkelijke beteekenis er in 't woord *Watersnood* ligt; we weten 't, al werden wij persoonlijk tot nog toe gespaard, hoe vreeselijk en ontzettend 't gelui der noodklok zich doet hooren in den kouden akeligen winternacht, hoe de vloeijende ijsmassa welt en zwelt en in dikke golven over de landen zweept, hoe de scherpe schotsen met ongekende kracht de dijken verscheuren en doorboren; we hooren dien angstkreet, dat gillen der wanhoop onzer medemenschen en 't akelige gesteun en geloei van 't verdrinkende vee! En omdat wij 't weten, en omdat wij erkennen dat we gespaard zijn boven velen, dringt liefde en dank ons tot hulp en bijstand, en grijpen we elk middel aan tot bereiking van dit goede doel.

De Uitgevers van ***Het IJsvermaak te Rotterdam*** zijn op het denkbeeld gekomen, om dat IJsvermaak te doen strekken tot leniging der rampen door de Overstrooming veroorzaakt. De opbrengst zal dadelijk worden overgemaakt.

Mogt niemand ons te vergeefs laten aankloppen, weinigen zullen zich behoeven te onthouden om ook op deze wijze wel te doen en de bron milder te doen vloeijen, die leven en troost moet schenken aan de zoo zwaar beproefde Watersnoodlijders.

Bij **A. W. SYTHOFF** is verschenen:
De Wonderen van den Sterrenhemel.
Populaire Sterrekunde voor den Beschaafden Stand.
NAAR HET HOOGDUITSCH VAN
Dr. OTTO ULE,
DOOR
H. M. C. VAN OOSTERZEE.

De verschijning van dit sedert lang beloofd Werk is tegen verwachting door velerlei onvoorziene beletselen vertraagd geworden. Ten gevolge van aanhoudende krachtsinspanning is eindelijk de Uitgever er in geslaagd, het in het licht te zenden, en niet zoodra was de Uitgever van deze Nederlandsche Vertaling onderrigt, dat het had mogen gelukken, de bezwaren vooral tegen eene keurige uitvoering der Platen te overwinnen, of hij vertrouwde de overzetting toe aan eene bevoegde hand, en hij durft dit voortreffelijke Werk ook in Nederlandsch gewaad met alle vrijmoedigheid aanbevelen, daar de oorspronkelijke voorstellingswijze van den met roem bekenden Schrijver en de oordeelkundige overzetting, met belangrijke aanteekeningen verrijkt, in zich zelve aanbeveling genoeg zijn.

„Na de ontwikkeling der wetenschap", aldus laat zich de Schrijver zelf over dezen arbeid uit, „behooren togtjes door de Hemelruimte evenzeer tot de middelen om het Publiek te onderrigten en te onderhouden tevens, als reisjes door de berglanden der aarde en over de wateren des oceaans. Tot zulke togten in de verbeelding noodig ik den lezer uit, niet door de nevelen van eene teugellooze verbeelding, maar gedragen door den lichtstraal en geleid door de vaste hand der wetenschap. Wij zweven te zamen voorbij zon en maan, planeten, kometen, vaste sterren en nevelvlekken; wij nemen hier en daar een rustpunt, ten einde „**de Wonderen van den Sterrenhemel**" te aanschouwen en de grootsche denkbeelden op te nemen, die zich achter de lichten verbergen, wij verlustigen ons in de eindelooze verscheidenheid van werelden, als wij melkwegen met millioenen zonnen in verre schemering nog slechts zien als het flaauwe wolkje eener nevelvlek, zoo als die in Orion, die de scherpste werktuigen nog niet in afzonderlijke sterren hebben kunnen oplossen. En wanneer dan de indruk dier onuitspreekbare getallen en dier onbeseffbare ruimten ons herinnert, dat wij menschen klein en nietig zijn bij leven van een dag — dan ontwaakt, gelijk ALEXANDER VON HUMBOLDT zich uitdrukt, het bemoedigend en opwekkend gevoel, dat 's menschen verstand door ontwikkeling der in hem gelegde krachten zoo veel heeft kunnen navorschen en zulke gewigtige ontdekkingen gedaan heeft in de orde der natuur en de regelmatigheid des heelals. En als wij dan eindelijk terugkeeren tot onze kleine, nietige aarde, dan zullen wij haar dubbel liefhebben, dewijl ons de betrekking helder is geworden, welke de aarde heeft tot dat oneindige stelsel des heelals, door hetwelk wij een togt deden op de vleugelen des lichts."

Hôtel de l'Europe,
Place Royale, Brussel.
Heeren REIZIGERS en Hollandsche FAMILIEN, zich op weg naar of van ***Parijs*** te ***Brussel*** ophoudende, zullen bevinden dat dit Hôtel in alle opzigten een der meest comfortabele is.
Matige Prijzen. Verscheiden Vertrekken aan de Rez-de-Chaussée.

Rotterdamsche Schouwburg.
Directie: ***J. Eduard de Vries.***
WOENSDAG 23 JANUARIJ 1861:
Lucia von Lammermoor,
Groote Opera in 3 Bedrijven. Muziek van *Donizetti.*
Aanvang ten ***half acht*** *ure precies.*

VERTREK der SPOORTREINEN.
Hollandsche Spoorweg.
Van Rott. naar Amsterdam: 7.20, 11.40, 3.20, 6.30.
„ „ alleen n. 's Hage: 9.45 's morg., 9.40 's av.
„ Amst. naar Rotterdam: 8, 11.25, 4.25, 7.3.
„ 's Hage „ 8.30, 10.41, 1.30, 4.10, 6.39, 9.4.
Aankomst te Rotterdam: 9.15, 11.30, 2.15, 4.55, 7.25, 10.5.
Rijn-Spoorweg.
Rott. n. Utr., Amst., Arnh.: 7.—, 10. —, 12.15, 1.30, 5.50, 9.
Amst. n. Utr. en Rott.: 7.25, 10.25, 12.35, 2.30, 6.15, 9.1.
Arnh. n. Utr., Amst., Rott.: 6.30, 9.30, 11.55, 1.10, 5.20, 7.
Utrecht naar Rotterd.: 6.30, 8.40, 11.40, 1.25, 4.30, 7.3.
Gouda naar Rotterd.: 7.36, 9.34, 12.34, 2.8, 5.40, 8.3.
Aank. te Rotterdam: 8.15, 10.—, 1.—, 2.25, 6.30, 9.
Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.
Van Rott. naar Antw. en Breda: 10.15 's morg. en 3 's nam.
„ Antwerpen: 7.50, 12.20, 5.35; de laatste alleen Breda en Moerdijk.
„ Breda: 6.30, 12.35, 5.25; de laatste alleen Antwerpen en Moerdijk.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.

vreemde vaart veel verloren.

„De oogst van het vorige jaar is, wat aangaat tarwe en gerst, vrij goed uitgevallen; die van boonen en erwten is zeer gering geweest. De olie is schier geheel mislukt. Vijgen waren overvloedig en van zeer goede qualiteit, en de uitvoer daarvan zeer belangrijk.

„Ook de opbrengst van het zout was zeer ruim, en daar er veel van 1859 was overgebleven, kan men rekenen dat niettegenstaande den uitvoer nog een voorraad van 54,000 last aanwezig is.

„De wijnoogst is wat gunstiger geweest dan verleden jaar en de qualiteit was veel beter. De uitvoer daarvan bedroeg in het geheele jaar 51,851 pijpen, ter waarde van ƒ 19,444,125."

Volgens berigt van het Nederlandsche Consulaat te Stockholm, zijn in het Zweedsche toltarief van 18 december 1857, met aanvang 1 januarij 1861, de navolgende wijzigingen ingevoerd:

	1857.	1861.
bij invoer:		
tabak in bladen en stelen	22 öre	25 öre p. pd.;
bij uitvoer:		
ijzer gegoten, ruw en ballast:		
ongestempelde en ongeboorde kanonnen	50 öre	25 öre p. ctr.;
koper ruw	5 Rth.	2½ Rth. p. ctr.;
gaar, schroot etc.	60 öre	30 öre p. ctr.;
in lompen	2 Rth.	1 Rth. p. ctr.;
erts, ruw en ongesmolten	50 öre	25 öre p. ctr.;
houtwaren:		
hout, inlandsch, onbewerkt:		
ongezaagd en onbehouwen	10 % der waarde,	5 % der waarde;
hout, brand- per faden	2 Rth. 25	vrij.
beuken en eiken	3 „	vrij.
andere soorten	1 „	vrij.

In een verslag van Zr. Ms. Consul te Christiania dd. 1 dezer, komt onder anderen het volgende voor:

„De Nederlandsche scheepvaart op de havens in dit ressort is in het afgeloopen jaar iets minder geweest dan in het voorafgaande, hetgeen hoofdzakelijk is toe te schrijven aan den geringen voorraad van exportatie-artikelen, ten gevolge van de groote overstroomingen in het binnenland tijdens het voor den uitvoer gunstigste saizoen. De in de laatste twee maanden geheerscht hebbende N. O. wind heeft een groot aantal herwaarts bestemde schepen, waaronder ook verscheiden Nederlandsche, genoodzaakt in de havens langs de kust binnen te loopen. Daardoor is alhier een tot nog toe onbekend gebrek aan verschillende artikelen ontstaan, vooral aan steenkolen, tegenwoordig de hoofdbrandstof in dit ressort.

„Blijkens de onlangs uitgegeven statistieke tabellen van het Rijk over het jaar 1859, zijn gedurende dat jaar in de verschillende Noorweegsche havens van buiten 's Lands aangekomen 10,379 schepen, metende 467.518 Noorweegsche commercie-lasten. Van deze schepen waren:

Noorweegsche	6364,	metende	354,568½	last;
Nederlandsche	638	„	30.093½	„
Deensche	974	„	17,802	„
Zweedsche	711	„	15.479½	„
Hannoversche	542	„	13.758	„
Fransche	176	„	8.794	„
Britsche	150	„	8,496	„
Russische	585	„	6,471	„
Spaansche	111	„	5,372	„
Pruissische	42	„	3,281	„
Oldenburgsche	58	„	2.013½	„
Mecklenburgsche	3	„	328	„
Bremensche	9	„	326	„
Belgische	8	„	204½	„
Hamburgsche	3	„	203½	„
Portugesche	2	„	146½	„
Altonasche	2	„	120	„
Lubecksche	1	„	60½	„

„Na de nationale vlag bekleedt derhalve de Nederlandsche, wat het aantal lasten betreft, de eerste plaats.

„Gedurende de laatste 5 jaren voor 1860 heeft het getal in Noorwegen aangekomen Nederlandsche schepen bedragen:

in 1855	schepen	793,	metende	34,296½	c.-last;
„ 1856	„	740,	„	31.740	„
„ 1857	„	610,	„	25,950½	„
„ 1858	„	693,	„	31,572½	„
„ 1859	„	638,	„	30,093½	„

Uittreksel uit een bij het Departement van Kolonien ontvangen verslag van den Consul-Generaal der Nederlanden in Japan over den staat van zaken in dat Rijk gedurende de maand october 1860.

Wat den handel te Kanagawa betreft, drukt in den laatsten tijd de lage koers van den dollar zeer de markt van uitvoeren, terwijl de levering van olie, dat nog een der voornaamste uitvoer-artikelen was, door de Japanesche Regering tegengegaan schijnt te worden. Aan invoer-artikelen daarentegen is tamelijk veel omgegaan. De voornaamste zijn: wit katoen, gedrukte wollen stoffen, lakens, medecijnen, aarde- en glaswerk en artikelen van weelde. Ter reede van Kanagawa lagen, volgens de laatste berigten, in het geheel 17 Engelsche en Amerikaansche schepen. Nagasaki heeft in den laatsten tijd den handel niet zien bloeijen; zoowel aan invoer als uitvoer wordt weinig omgezet. Thee en houtskolen zijn de twee eenige artikelen welke in de afgeloopen maand van deze plaats naar Shanghaï verzonden zijn.

Ingezonden Stukken.

Aanstaanden Donderdag zal er in den Gemeenteraad eene zaak behandeld worden, welker aanneming of afstemming belangrijker gevolgen voor de Ingezetenen kan hebben, dan velen vermoeden.

Ik bedoel de beraadslaging over het al of niet plaatsen eener Brandwacht, en acht het daarom in het algemeen belang noodig *hiertegen* op het dringendste mijne stem te verheffen.

Ieder ingezetene die eenigzins met onze voortreffelijke Brandweer bekend is, of bij belangrijke branden de onvermoeide en krachtvolle pogingen heeft gadegeslagen, welke door de Brandweer worden aangewend, zal met mij moeten toestemmen men in weinige plaatsen zulk eene goed ingerigte Brandweer bezit, eene Brandweer waarop nog niet lang geleden in een der voornaamste dagbladen van België als voorbeeld werd gewezen, tijdens zoo ik vermeen er sprake was over het al of niet in stand houden van het corps Pompiers.

Wat is vooral de reden van dien ijver, die krachtvolle en onvermoeide inspanning van de Brandweer, bij het blusschen van brand.

1.° Dat het *een geheel vrijwillig corps is*, dat geheel belangeloos tot hulp zijner ongelukkige medeburgers ter hulpe snelt.

2.° Dat iedere spuit met derzelver Hoofden, *het zich tot eene eere rekent*, het eerst op de plaats des onheils tegenwoordig te zijn, en vooral om dikwerf bij de grootste concurrentie *het eerst* hulp te bieden.

3.° Dat de Hoofdlieden en verdere Hoofden uit gegoede ingezetenen bestaan, die allen met ijver de zaak zijn toegedaan; want is men de zaak niet van harte toegedaan, dan neemt men geheel vrijwillig geene betrekking aan, die zoo veel opoffering, gevaar en inspanning vereischt, als aan Hoofdman, Brandmeester of Brandspuitmeester verbonden is.

4.° Wat is buiten al het boven aangevoerde dat ook bovendien den ijver der geaffecteerden aanvuurt? Ook wel het geldelijke, maar meer nog *de eer* van bij zulk eene dikwerf belangrijke concurrentie de eerste, tweede of derde Premie te behalen.

Zal men nu door het oprigten eener Brandwacht, waarvan het nut of de noodzakelijkheid nog nimmer hier ter stede in het minste bewezen is, dus alleen uit navolging van de residentieplaats, dien ijver, vlugheid, spoedige hulpbieding en wat ik al niet meerder zoude kunnen aanvoeren, in een oogenblik den bodem willen inslaan, en alzoo dit hoogst nuttige corps, door een ligtvaardig besluit, totaal ter nederslaan en alzoo démoraliseren. — Want dit toch zal bij hoofden en geaffecteerden, door het oprigten eener Brandwacht, het gevolg zijn.

Als de Raad niet willens blind is geweest heeft dezelve, ongeveer vier jaren geleden, kunnen opmerken, welk nadeelig gevolg het vasthouden aan den eed op het toen nieuwe brandreglement gehad heeft, door het daarom aftreden van ruim 25 Brandmeesters, waarvan de meeste mannen waren die jaren de belangrijkste diensten bij de Brandweer bewezen hadden en onder hooger hulp de oorzaak geweest waren dat de meeste branden alleen bij het Pand bepaald bleven, waarin het onheil was ontstaan. — Zal men nu, vraag ik, nu de nieuwe Hoofdlieden en Brandmeesters de toen afgetredene weder geheel in allen deele geremplaceerd hebben, door een verkeerd besluit welligt eene tweede dergelijke catastrophe uitlokken? — Wij voor ons hopen het niet en verheffen er daarom ten sterkste onze stem tegen.

Dat men mij aantoone dat bij iederen brand *niet onmiddellijk* de spuit van het wijk waar de brand ontstaat in werking is en dikwerf nog eer de mare van het onheil door de Wakers algemeen bekend is kunnen gemaakt worden.

En wat zal nu die brandwacht, indien dezelve tot stand komt, anders uitwerken als laauwheid en onverschilligheid bij ver verwijderde spuiten. — Waar zal die brandwacht geplaatst worden? Natuurlijk zal het noodig zijn in het midden der Stad. — Welnu, als dit het geval is en er ontstaat bij voorbeeld brand in de Westerstraat, aan het einde van den Goudschenweg, einde der Rotte, einde van den Binnenweg en diergelijke plaatsen, dan ben ik zeker dat de spuit der wijk lang in werking is, voor dat de spuit der brandwacht op de plaats des onheils tegenwoordig is.

En in zulk een geval zal het oprigten eener brandwacht even belagchelijk zijn als de redding-machine, die gewoonlijk op het terrein aankomt als de brand bijna gebluscht of als alle redding reeds ten eenenmale onmogelijk zoude zijn.

Bovendien berekene men nog de nuttelooze kosten, die eene brandwacht na zich zal slepen, want bestaat dezelve eenmaal, dan zal men, al ziet men het ondoelmatige ook in, er niet gemakkelijk van terugkomen, en waarlijk de Ingezetenen mogen wel voor alle nuttelooze uitgaven bij de tegenwoordige vele opbrengsten gespaard blijven.

'Ik zoude dit nog veel meer met belangrijke argumenten kunnen uitbreiden, doch acht reeds genoeg het ondoelmatige te hebben bewezen. V.

POLICIE-AGENTEN.

Met medelijden zie ik vaak onze agenten van Policie aan, die onze straten doorkruisen. — Indien iemand, dan verdienen zij onze erkentelijkheid. Terwijl wij op onze warme kantoren onzen pennenarbeid verrigten of in den kring der onzen ons koesteren bij den haard en de wintervorst buiten onze deuren weten te sluiten, loopen daar de wakers voor onze veiligheid, de ordestichters en rustbewaarders, niet zelden in regen en snerpende koude, zelfs des nachts *uren* achtereen, zonder eenige rust of lafenis te mogen genieten (*). Ja, zelfs bij volksfeesten, als oud en jong, rijk en arm zich verheugt, zien de agenten van policie hun diensttijd *zeer* verlengen, hun arbeid moeijelijker worden, zoodat men met regt de volks*feesten* policie*rampen* mag noemen, terwijl bij dit alles niet zelden het gepeupel *de dienders* aangrijnst en tegenwerkt in de uitoefening hunner dienst en velen uit den beschaafden (?) stand hen met minachting bejegenen.

Zou er nu, ter vergelding van al die moeijelijkheden en tegenover die miskenning, bij het loon dat zij ontvangen en dat, willen zij *eerlijk* blijven, immers verre van te groot is, niet deze vergoeding te voegen zijn, dat zij *eenigen meerderen rusttijd* ontvingen, daar, naar men zegt, zelfs de *vrije dagen*, die zij vroeger bij beurte ontvingen, zoo niet geheel ontnomen, dan toch zeer zijn bekort, om hen (zoo men zegt dat een der hoofden zich uitdrukte) te straffen voor hunne nalatigheid in het doen van bekeuringen, zoodat zij zelfs den christelijken rustdag slechts *bij name* als zoodanig meer kennen.

Mogt onze geëerbiedigde Stads Regering, bij het vele voortreffelijke, dat zij tegenwoordig tot stand brengt, zich ook eens door naauwkeurig onderzoek het lot der policieagenten ten dezen aantrekken, voorzeker zou zij daardoor hun dienstijver, teregt door velen buiten onze stad geprezen, nog meer aanvuren en toonen, dat zij verdiensten op prijs weet te schatten en de onwaardeerbare vrijheid ook gaarne haren dienaren doet genieten.

19 *Januarij* 1861. EEN PHILANTROOP.

(*) *Hebben o a. niet zes nachtwakers aan het bewaken van het Tollensbeeld in het Park eene zwaardere of ligtere ongesteldheid te danken?*

LAGER ONDERWIJS.

VERSLAG aan de STATEN-GENERAAL over 1858/1859.

Vooral met betrekking tot het Lager Onderwijs onderscheidt zich, naar het oordeel der Regering, het Verslag omtrent den staat der Hooge, Middelbare en Lagere Scholen over 1858/1859 gunstig boven de vroegere. Dit is het gevolg van de Wet van 13 Augustus 1857 (Staatsblad n.° 103) en de door haar gevorderde beredeneerde jaarverslagen. Waarlijk, het eerste Verslag na de nieuwe regeling van het Lager Onderwijs heeft aanspraak op onze belangstelling, al loopt het nog over een overgangstoestand. „Het schildert den toestand van het Lager Onderwijs op het tijdstip, dat de nieuwe verordeningen in werking traden," wordt met regt door de Regering opgemerkt. Het verwondere daarom niemand, dat wij, met voorbijgaan van Hoogescholen en Gymnasien, *in de eerste plaats* grepen naar het Verslag omtrent den staat van het *Lager Onderwijs*, en onze beschouwingen beginnen met hetgeen daarin onze opmerking trof.

Over het algemeen is de regeling volgens de voorschriften der nieuwe Wet nog uitzondering. In verreweg de meeste gemeenten is het onderwijs in denzelfden toestand gebleven. De Wet gaf dan ook uitstel tot 1° Januarij 1861. Zal men dan overal gereed zijn? — 't Verslag handelt over iedere provincie afzonderlijk.

Voor Noord-Braband is het oordeel omtrent de bekwaamheid der Onderwijzers vrij ongunstig. Van alle openbare Hoofdonderwijzers (300) wordt slechts de helft als volkomen voor hunne taak berekend geacht. Van de Hoofdonderwijzers op de Bijzondere Scholen kan een dertigtal gerekend worden de noodige bekwaamheid te bezitten, Zeven zijn voor hunne betrekking ten eenenmale ongeschikt; van de 20 overigen kan de bekwaamheid niet meer dan matig genoemd worden. De *vier* Openbare Hoofdonderwijzeressen en *verscheidene* der Bijzondere worden met den meesten lof vermeld. Zeer voorzigtig wordt er echter bijgevoegd, dat het *er verre van af* is, dat allen op deze gunstige verklaring aanspraak kunnen maken. — „De berigten omtrent de Hulponderwijzers zijn niet zeer gunstig," zegt het Verslag, en het voegt er bij, dat er eer op achteruitgang dan op vooruitgang te wijzen is. In Noord-Braband vindt men de meeste *Onderwijzeressen*. Vooral in *Hulponderwijzeressen* is deze provincie zeer rijk.

Over de andere provincien is het Verslag minder uitvoerig en vrij gunstig. Waar een Onderwijzer minder bekwaam geacht wordt, vindt men hoogen leeftijd of ziekelijken toestand meestal als de oorzaak vermeld, en de hoop op ontslag en pensioen uitgedrukt. Overal is gebrek aan Hulponderwijzers.

In het Verslag vindt men geene opgave van de verschillende akten van het onderwijzend personeel. Het zou echter de moeite waard zijn, hiervan een overzigt te hebben, vooral wat betreft de akten onder de Wet van 1806 afgegeven, aan sommigen waarvan door de nieuwe Wet meerdere regten zijn verbonden, dan zij oorspronkelijk haren bezitters konden schenken. De bezitter van den derden rang, niet geëxamineerd in aardrijkskunde en geschiedenis, staat nu volgens art. 68 der Wet gelijk met een hulponderwijzer, en *mag*, ja *moet* soms de genoemde vakken onderwijzen. Nog erger is het met de akten van schoolhouderes onder de vorige Wet verkregen. Onder de Wet van 1806 namelijk liet men de candidaten naar den rang van schoolonderwijzeres zelven de vakken opgeven, waarin zij geëxamineerd wenschten te worden. Was nu haar examen in *enkele* vakken voldoende, dan ontvingen zij eene akte als schoolhouderes *voor die vakken.*

Nu heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken bij missive van 26 April 1859, n.° 224, aangenomen, dat zoodanige akten van schoolhouderes, verkregen voor eenige bepaalde, daarin opgenoemde vakken, dezelfde regten geven als de akten van Hoofdonderwijzeres. Hieruit volgt alzoo, dat, bij voorbeeld, eene jonge jufvrouw, die in der tijd examen heeft afgelegd in het lezen, schrijven en rekenen, nu niet alleen als Hulponderwijzeres in alle vakken van het gewoon Lager Onderwijs kan optreden, maar zelfs aan het hoofd eener school kan staan, en onderwijs geven niet alleen in het lezen, schrijven en rekenen, maar ook in de beginselen der vormleer, der Nederlandsche taal, der aardrijkskunde, der geschiedenis, der kennis van de natuur en in het zingen!!

Toch verklaarde de Regering bij de behandeling der Wet, dat de strekking van art. 68 der Wet van 1857 alleen moest wezen, te handhaven die regten, welke de titularissen op het oogenblik van het in werking brengen der Wet bezaten, *en dus niet om aan hunne titels meer uitgebreide regten te geven dan deze vroeger hadden.* (Bijblad 1857, bl. 1222.)

Wij gelooven, dat het gevoelen des Ministers, in genoemde missive medegedeeld, overeenkomstig de Wet is. Art. 68 toch kent aan de akten van algemeene toelating als Schoolhouderes, binnen de provincie of de gemeente waarin zij zijn afgegeven, gelijke regten toe, als aan de akten van bekwaamheid als Hoofdonderwijzeres verbonden zijn, en, al zij 't ook slechts voor twee of drie vakken van onderwijs, de bedoelde Onderwijzeressen hebben eene akte van algemeene toelating. Maar heeft men bij de behandeling van dit artikel wel bedacht welk een ontzagchelijke uitbreiding men daarmee aan de bevoegdheid der Schoolhouderessen gaf?

Het is te vreezen, dat deze bevoegdverklaring van onbevoegden nog jaren lang de verbetering van het Lager Onderwijs zal belemmeren. Noordbraband nu schijnt bij uitnemendheid rijk bedeeld te zijn met deze Schoolhouderessen, die nu allen tot Hoofdonderwijzeressen in alle vakken van het gewoon Lager Onderwijs gepromoveerd zijn.

Algemeen zijn de klagten over schoolverzuim, vooral ten platten lande. Het schoolgeld, hoe gering ook, blijkt altijd nog nadeelig op het schoolgaan te werken en het te spoedig verlaten der school te bevorderen. Van de provincie Utrecht wordt bijvoorb. gemeld, dat ouders meermalen hun kind de geheele week te huis hielden, omdat het 's Maandags niet ter school had kunnen komen, en zij het jammer vonden het volle schoolgeld voor die week te betalen, wanneer het kind slechts vier van de vijf schooldagen onderwijs genoot. Zou het verzuim 's Maandags zelfs somtijds niet opzettelijk geweest zijn, om een voorwendsel te hebben tot besparing van het schoolgeld voor die week?

Moge men daarom toch vooral vrijgevig zijn in het toestaan van gratis onderwijs aan de kinderen van onvermogenden, en verder de bijdragen ter tegemoetkoming in de kosten van het onderwijs zoo laag mogelijk stellen. Vergete men nooit, dat zij slechts *ter tegemoetkoming*, niet *ter bestrijding* moeten dienen.

Doch het schoolgeld is de eenige hinderpaal niet. Onverschilligheid, ook van welgestelde, althans niet onvermogende ouders, is een veel grooter kwaad, en vooral op het platte land sterk heerschend. De boer ziet in het onderwijs een middel om zijn jongens lezen, schrijven en wat rekenen te leeren. Veel hebben zij niet noodig; dat ziet hij aan zich zelven. De gedachte komt zelfs niet bij hem op, dat zijn kind ontwikkeling, beschaving noodig heeft, dat er een *mensch* van gemaakt moet worden. Hoe zou hij ook trachten zijn kind iets te bezorgen, dat hij zelf niet bezit, waarvan hij de waarde niet kent?

Wat is er te doen om het schoolverzuim tegen te gaan?

De wet voorziet er niet in. Invloed gebruiken? door overreding en zedelijk overwigt het schoolgaan bevorderen?

Wij achten dit alles onvoldoende; onvoldoende waar het een zoo groot belang geldt. Het kind heeft *behoefte* aan onderwijs, het *moet* onderwezen worden. Onderwijs is *onontbeerlijk* voor den aanstaanden burger van den Staat: Daarom moet er een afdoende maatregel genomen worden.

Door invoering van de schoolgeldpligtigheid, bij de beraadslaging in de Tweede Kamer door den Heer Blaupot ten Cate voorgesteld? Maar als nu werkelijk onverschilligheid bij de niet-onvermogenden de oorzaak van het kwaad is, zal dan de onverschillige, de afkeerige van het onderwijs, als hij bemerkt dat men hem dwingen wil, uit koppigheid niet trotsch en stug het schoolgeld betalen, en toch zijn kind van de school terughouden? Hij betaalt dan voor zijn onwil eene boete, maar baat dit zijn kind? En voor de onvermogenden geldt deze maatregel natuurlijk niet.

Welk middel dan?

Wij aarzelen niet te antwoorden: het eenige afdoende middel, *schoolpligtigheid.*

Wij hooren reeds de kreeten van schrik en verontwaardiging, die er opgaan bij het noemen van dit woord. Wij hooren reeds de warme redevoeringen over vrijheid en heilige regten van ouders, enz. Maar wij herroepen het vreeselijk woord niet. Het is onlangs, evenzeer zonder blozen, uitgesproken door den Hoogleeraar *Opzoomer*, in den Volks-Almanak voor 1861 uitgegeven door de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, naar wiens stukje: „*Volks*-onderwijs" wij hier gaarne verwijzen. Ja, wij wenschen in alle opzigten vrijheid voor den Staatsburger; men moet niemand tot het goede *dwingen;* zijn eigen oordeel zal hem er toe brengen; hij moet eigen keuze volgen. Maar dan moet men ook den *aanstaanden* Staatsburger, zoolang hij onmondig is, ontwikkelen, beschaven; zorgen, dat hij later een eigen oordeel kan hebben, een eigen keuze doen kan. Het geldt hier niet in de eerste plaats het belang en de regten van den vader, maar het belang en de regten van het kind. *De Staat* zal later van dat kind, als het een man geworden is, de vervulling van pligten eischen; daarom moet ook *de Staat* zorgen, dat dit kind een man kan worden, van wien men de vervulling dier pligten billijkerwijze vorderen kan. Hij mag dit aan den vader niet overlaten. *De Staat* zal later dien man, als hij misdoet, straffen. Zal die man niet kunnen zeggen: waarom slaat gij mij? gij die verzuimd hebt mij den regten weg te wijzen? Waarom ontneemt gij mij de vrijheid, die ik misbruikt heb? *Gij*, die mij in het wilde hebt laten opgroeijen, die verzuimd hebt mij te leeren de vrijheid goed te gebruiken? Dickens schetst ergens deze wijze van handelen, waar hij ze vergelijkt met de manier van den ossendrijver, die het beest, als het den verkeerden weg op gaat, een slag voor den kop geeft dat het suizebolt, en die vriendelijke waarschuwing bij iederen mispas herhaalt.

De heer Opzoomer wijst zijne tegenstanders teregt op de bepalingen in ons burgerlijk regt, die de vaderlijke magt beperken en in het belang van het kind aan regelen binden. Mag een vader zijn kind dooden of mishandelen? Mag de vader het goed van het kind verkwisten? Neen, neen. Maar mag hij dan wel zijn kind van alle onderwijs en opleiding berooven en het laten opgroeijen als een dier? Doch genoeg — het door Prof. *Opzoomer* aangevoerde zal moeijelijk wederlegd kunnen worden. Waarom zouden wij dan ook niet vertrouwen dat het velen zal overtuigen, en de leer der schoolpligtigheid alzoo allengs tot volksovertuiging en van volksovertuiging tot wet zal helpen maken? Wij zouden gaarne meê helpen.

Het Verslag geeft ook een tabel van de Herhaling- en Zondagscholen; ofschoon het er bijvoegt, dat de opgaven daarin vervat niet als in alle opzigten juist mogen worden beschouwd, blijkt toch, dat het aantal dezer Scholen zeer gering is, dat zij slechts hier en daar als bij uitzondering worden gevonden. Toch achten wij deze Scholen, vooral de Herhalingsscholen, van zeer veel gewigt tot onderhouding van het op de gewone Lagere Scholen geleerde.

Bedroevend is het te zien, hoe veel er, niet alleen bij de lagere klasse, maar zelfs bij den gegoeden burgerstand, een jaar of wat na het verlaten der School, van het daar genoten onderwijs is verloren gegaan. Zoo de betrekking in de maatschappij waartoe men den knaap bestemt, geen verdere voortzetting van geregeld onderwijs vordert, werpt hij bij het verlaten der School, in het volle gevoel zijner vrijheid, de boeken weg, en gij kunt er zeker van zijn, dat hij er in de eerste jaren niet weer naar grijpen zal, omdat zij hem aan de School herinneren, waarvan hij een bepaalden afkeer heeft De knaap wijdt zich nu geheel aan zijn vak, en als hij na eenige jaren zijn vooroordeel tegen de School en „het leeren" overwonnen heeft, bemerkt hij met schrik, hoe veel hij achteruit is gegaan; hij staat volstrekt niet meer op dezelfde hoogte als toen hij de School verliet; toen las hij — zij het dan ook nog met eenige moeite — een boek in de vreemde taal, die hij zich na jaren oefening eindelijk min of meer had eigen gemaakt; nu slaat hij het boek weer open, maar bespeurt dat de lezing hem al te moeijelijk valt, zoo hij er althans nog iets van maken kan. Hij heeft geen moed het verlies weer door ijverige oefening te herstellen; 't valt hem te zwaar; hij is te veel achteruit gegaan. Zoo zal hij ook in Aardrijkskunde en Geschiedenis telkens mistasten. Hij vindt zich te leur gesteld; hij had meer van zijn goed geheugen verwacht. In zijne gemelijkheid laat hij alle beoefening na, en na nog eenige jaren zullen er slechts weinige flaauwe sporen over zijn van het genoten onderwijs.

Er zijn natuurlijk uitzonderingen, maar wij gelooven den regel naar waarheid gesteld te hebben.

Met het meisje gaat het ook al op dezelfde wijze. Huiselijke bezigheden, handwerken, muziek, de gemakkelijke novellen- en roman-lectuur nemen bij haar na het verlaten der School al den beschikbaren tijd in.

Zoo blijkt dan het onderwijs waarlijk niet vruchtdragend te zijn.

De gevallen, waarin naauwlettende ouderzorg deze verwaarloozing voorkomt, kan men veilig onder de uitzonderingen tellen.

Daarom bestaat er behoefte, dringende behoefte aan herhalingscholen; daar kan het eenmaal aangeleerde behouden, bevestigd en ontwikkeld worden. Daar kan door vermijding van alles, wat naar de school en het stelselmatig „leeren" riekt, door een vrijeren omgang tusschen den Onderwijzer en zijne oud-leerlingen, door gemeenschappelijke lectuur van goede boeken over verschillende vakken van lager onderwijs en het bespreken van het gelezene — echter niet op de wijze van een examen — het vooroordeel der leerlingen tegen de school en het „leeren" overwonnen worden; daar kan liefde voor ontwikkeling, lust tot eigen oefening gegrondvest worden. De gemeenten zullen belangrijke sommen besteden voor het openbaar onderwijs: uitmuntend. Maar wil men vruchten zien van zijn moeite en zijn geld, men zorge voor herhalingscholen. Wil men niet langer de teleurstelling ondervinden der droevige ervaring, dat het gros des volks ten minste even vlug is in het vergeten als in het leeren, men rigte herhalingscholen op. Daarvoor is zoo veel geld niet noodig: dezelfde Onderwijzers en dezelfde localen zijn voldoende. Alleen bedenke men de noodzakelijkheid dat alle schoolschheid en alle stelselmatige „onderwijzing", vooral het examineren, worde vermeden. Het moet den oud-leerling op de herhalingschool aangenaam gemaakt worden.

Onder Zondagscholen verstaat de Regering scholen, waar volwassenen worden onderwezen, die vroeger geen of slechts zeer onvolledig onderwijs hebben genoten. Dat ook deze scholen nuttig kunnen werken, is onbetwistbaar, ofschoon wij de herhalingscholen veel doeltreffender en dus van veel grooter belang achten. Aan volwassenen, die vroeger volstrekt geen of slechts zeer onvolledig onderwijs hebben genoten, is doorgaans niet veel meer te doen; gewoonlijk kan men ze wel opgeven. Onze hoop, ons vertrouwen moet op het opkomend geslacht gevestigd, onze zorg aan de jeugd gewijd worden.

(*Wordt vervolgd.*)

Aan de Redactie van de Rotterdamsche Courant.

Onder de berigten die in uw dagblad voorkomen omtrent den Watersnood, was er een dat bijzonder mijne aandacht trok. Naar het getuigenis van de oudste bewoners van den vreeselijk geteisterden Bommelerwaard, steeg de vloed meer dan drie voet hooger dan in vorige tijden. Hierdoor is er eene vraag, reeds vroeger door mij gedaan, bij vernieuwing opgekomen, in wier beantwoording ik grootelijks belang stel. Het zou mij aangenaam zijn zoo gij daartoe de kolommen van uwe Courant open steldt. Zij is deze:

In hoeverre de watersnood van den Bommelerwaard is toe te schrijven aan het sluiten van het zoogenaamde Schansche gat?

Het kanaal dat hier bedoeld wordt draagt zijnen naam naar het fort (de Schans) St. Andries, digt bij Rossum gelegen; het verbindt de Waal met de Maas. Tot verbetering van den waterweg is er eene sluis aangebragt, ten einde het afloopen van het water uit de Waal in de Maas te verhinderen. Ben ik wèl onderrigt, dan heeft men daardoor op het lager gedeelte van die rivier drie voet water meer dan voorheen. De dijken zijn evenwel, zoover ik weet, niet verhoogd. Was het dus niet te voorzien, dat, bij eene buitengewone zwelling van de rivier, overstrooming zou plaats hebben?

Gaarne ontvingen wij een voldoend antwoord op die vraag van deskundigen, aangezien de steller dezes zelfs in de verste verte onder dezen niet kan worden gerangschikt.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 22 Januarij.

OVERLEDEN: J. B. Korsten, z., 2 m. — A. Hagen, wed. P. de Rooy, 59 j. — E. J. C. Nun, wed. P. C. Boelhouwer, 77 j. — J. van Wensveen, z., 2 j. — M. M. Rijnhardt, wed. G. Verhoeff, 69 j. — J. M. Kalfsflees, wed. A. van der Poel, 75 j. — J. Zonneveld, man van G. van den Berg, 54 j. — W. J. Dalessio, z., 4 m. — P. van Dijk, d., 2 j. — J. Bos, d., 6 d. — J. M. van der Kolk, z., 1 j. — J. Buningh, jd., 23 j. — T. Laamers, man van A. van Steenoven, 73 j. — P. M. Tieman, d., 1 j. — J. de Valk, man van A. W. van Zuylekom, 46 j. — D. Magery, man van C. L. Overbroek, 32 j. — G. Ketelaar, jm., 67 j.

BEVALLEN: A. van der Graaf, geb. van Iterson, levenl. d. — M. A. den Hartog, geb. Leviticus, z. — J. v. Vreeswijk, geb. v. Vreeswijk, z. — A. Hey, geb. Spil, z. — N. Maan, geb. v. d. Velden, d. — P. J. Zegers, geb. Hollink, d. — G. Vervloet, geb. v. d. Horst, d. — P. Schielaar, geb. v. d. Bijl, z. — J. Dobbe, geb. de Ligt, d. — E. Grijsenhout, geb. Tomson, z. — J. G. Sander, geb. de Haas, z. — J. W. Peiffer, geb. Siermans, d. — R. Maury, geb. Roche, d. — B. Molenaar, geb. Dijkshoorn, d.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam.

BATAVIA en SOERABAIJA, het Nederl. snelzeilend gekoperd Fregatschip Hugo Grotius, kapit. J. Bergman, hebbende uitmuntende inrigtingen voor Passagiers. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer.

BATAVIA en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, het Nederl. gekoperd Barkschip Commissaris des Konings van der Heim, kapit. J. van Zanten. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

BATAVIA, het Nederl. Barkschip Fortuna, kapit. M. de Ligny. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer.

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, het Nederl. gekoperd Barkschip S. van Heel, kapit. D. H. Dietz. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

BALTIMORE, het Amerik. Fregatschip Edward Everett, kapit. F. A. Gunby. Adres bij Wambersie & Zoon.

BELFAST, het Nederlandsch Schoener-Galjootschip Jacoba Catharina, kapit. A. G. Nieveen. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

BOSTON, het Nederlandsch Schoenerschip Johanna Bartha, kapitein R. F. Fenenga. Adres ten kantore van Wambersie en Zoon.

BOSTON, het Nederl. Schoonerschip Saramacca, kapit. K. G. de Vries. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

POSTON, het Engelsch Barkschip Beaver, kapit. J. Utley. Adres bij Wambersie & Zoon.

DUBLIN, het Nederl. Kofschip Zwerver, kapitein B. B. Höster, om spoedig te vertrekken. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

GIBRALTAR, het Nederl. Schip Dankbaarheid, kapitein M. van den Berg. Adres bij Seeuwen & Co.

GUERNSEY en JERSEY, Eng. Schoener Admiral Windham, kapit. Chs. Allcock. Adres bij Hudig & Pieters.

JERSEY en GUERNSEY, Eng. Schoener Seabird, kapit. C. Nuttall. Adres bij Hudig & Pieters.

JERSEY, het Engelsch Kotterschip Marco, kapit. Fr. Richardson. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

LISSABON en MALTA, het Nederl. Schip Wilhelmina, kapit. A. Koster. Adres bij Seeuwen & Co.

MALTA, het Nederl. Schip Pomona, kapitein C. van der Sloot. Adres bij Seeuwen & Co.

MONTEVIDEO en BUENOS-AYROS, het gekoperd Noordsch Brikschip Orwarodd, kapit. E. Due; om na open water ten spoedigste te vertrekken. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

NEW-YORK, het Amerik. Fregatschip Kalamazoo, kapit. W. Taylor. Adres bij Wambersie & Zoon.

NEW-YORK, het Amerik. Fregatschip Juliett Trundy, kapit. Henry Spalding. Adres bij Wambersie & Zoon.

SOERABAIJA (direct), het Nederl. gekoperd Barkschip Eersteling, kapit. E. de Zeeuw Bagchus Wz. Adres ten kantoren van de Bevrachters 't Hoen, Hudig & Co. en de Cargadoors Hudig & Pieters; Visser & van der Sande en J. A. Nieuwkamp & Co., te Rotterdam, en te Dordrecht bij de Cargadoors Visser & van der Sande en D. van Wageningen.

Scheepstijdingen.

Brouwershaven 21 jan. Niets gepasseerd. (Z. Z. W., geen ijs.)

Aangekomen.

22 jan. *Jacob*, de Jong, Batavia (vert. 2 oct.)

Isabella C. Jones, Woodburn, Baltimore (W. — Geen ijs)

Hellevoetsluis *Aang.* 22 jan. *Gironde* (st.), St. Nazaire (is in den mond der Kanaalhaven) (W., weinig ijs.)

Brielle 22 jan. Niets gepasseerd. (W. t. N.—N. W., de Maas zit nog vast.)

Maassluis (W. N. W.) 22 jan. Niets gepasseerd. (De Maas nog vast)

Texel (W.) *Vertr.* 21 jan. *Ebenhaezer*, Guyt, Londen

Leda (st.), dito

22 *Falmouth*, Haynes, Baltimore

Aangekomen.

22 *Maria Veronica*, Mulder, Batavia (vert. 2 oct.)

Triton, Duinker, Suriname

—o—

Suriname *Aangek.* 18 dec. *Equator*, ter Marsch, Hull

Vertrokken.

Zeemeeuw, v. d. Meer, Amsterdam

In lading.

Egmond, Jansen, Engel.

Jenny, de Lang, dito

Johan Cornelius, Groenewoud, Saramacca en Amsterdam

Triëst *Aangekomen* 3 jan. *Hooite Wicher*, v. d. Leest, Amst.

Pembrey *Vertrokken* 14 jan. *Waalstroom*, Mellink, Soerabaija

Falmouth *Vertr.* 21 jan. *Baron v. Hardenbroek*, Henny, (van Batavia) Amst.

Arendal *Binneng.* 31 dec. *Tweelingen*, Poorta, bestemd n. Halmstad

Risoerbank *Binneng.* 22 dec. *Porsgrund*, Andreassen, N. Diep n. Fredrikshald

Sandesund *Binneng.* 31 dec. *Foreningen*, Baarsen, Amst. n. Drammen

—o—

Brouwershaven 21 januarij. Gisteren is te Burgsluis aangedreven eene sloep, wit geverwd, waarin zich bevonden twee riemen, een handspaak en een roode zakdoek.

Amsterdam 22 jan. Het berigt alsof het schip *Ulysses*, kapit. Möllinger, te Batavia zou zijn afgekeurd, heeft zich tot nog toe niet bevestigd.

Texel 22 jan. Heden nacht bij den Helder gezonken het schip *Ploughboy*, kapit. J. Austwick, v. Hull met dakpannen en steenen n. Londen; het volk is gered.

Vlissingen 18 jan. De reede alhier is thans bij laag water, zoo ver het oog reikt, geheel met drijfijs overdekt. Heden morgen bij hoog water kon men de haven nog in- en uitkomen.

Ostende 18 jan. De Belg. schoener *Industrie*, k. Janssens, alhier a. d. grond, is, na gelost te zijn, gisteren afgebragt.

Leer 19 jan. Alhier overwinteren de Nederl. schepen *Alida Gesina*, k. de Jonge, en *Vrouw Maria*, kapit. Puister.

Stettin 19 jan. Het schroefstoomsch. *Bolderaa*, van Dantzig naar Londen, in de Sond aan den grond geraakt (bevorens gemeld), is volgens telegram van Elseneur tegen £ 600 afgebragt; is digt gebleven en heeft den 16 dezer de reis voortgezet.

Kjöge 11 jan. De Nederl. kof *Harmonie*, k. Kayzer, met gerst v. Trelleborg naar Antwerpen, ligt eene halve mijl van wal buiten voor Mose Klint ingevroren; alles wel aan boord. Het schip is rijkelijk van alles voorzien; de kapitein heeft de hem aangebodene hulp afgewezen.

Inverness 16 jan. Het ijs in het kanaal is dik, doch men zal eene sleuf maken voor de wachtende schepen. Het Ned. schip *Gezina Reina*, kapit. Sap, van Riga, ligt nog aan het hoofd van Muirton Basin.

Hartlepool 15 jan. De *Beulah*, kapit. Moody, v. Shields n. Duinkerken, heeft op de baar gestooten, en is op Middleton Beach gestrand.

Konstantinopel 12 jan. De Oostenrijksche brik *Scipione*, k. Jaketich, met tarwe van Galatz n. Engeland, is bij Tenedos vergolukt.

— De Noordsche brik *Matthanja*, v. Galatz naar Antwerpen; is in de Dardanellen op strand geraakt, doch den 7 dezer weder in vlot water gekomen.

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 23 jan.: 1ste getijde 0 ure 49 min.; 2de get. 1 ure 13 min.

Arnhem. Waterhoogte 20 jan. 4,60 el, 21 jan. 4,54 el, en 22 jan. 4.49 el.

Keulen. Rijnhoogte 21 jan. 5 v. 11 d., — 21 jan. 6 v. 3½ d.; — 22 jan. 7 v. 2 d.

—o—

Cargalijsten.

Amsterdam.

BALTIMORE, Adolphine, Meijerdirck. — 74 v. Tabak en 1 partij Duigen, F. J. Beijer en Zn.; 100 v. Tabak en 324 z. Schors, B. J. Hasenclever en Co.; 74 v. en 30 k. Tabak, van Beek en Jurjans; 50 v. dito, J. Ankersmit; 50 v. dito, W. Beckeringh; 50 v. dito, van Eeghen en Co.; 49 v. dito, L. Hoyack en Co.; 46 v. dito, J. A. Kluytenaar; 25 v. dito, Goll en Co.; 25 v. dito, Böninger, Kramer en Co.; 10 v. dito, Wunderly en Co.; 193 v. dito, Order.

Beursberigten.

PARIJS 21 Januarij.

Frankrijk 3 pc. a contant 67.15, 67.50; dito op ultimo 67.15, 67.45, 67.40; dito 4½ pc. a cont. 96.75, 97; dito op ultimo 96.70, 96.80; Bank-Actiën 2870, 2875. Crediet Mobilier 652.50, 662.50. Rusland 4½ pc. —; dito Spoorweg-Aandeelen —. Napels 5 pc. —. Spanje 1½ pc. 40¼; dito buitenl. 3 pc. Oude — en dito Nieuwe 47¼; dito binnenl. 3 pc. 47; dito Passive 17⅛. Oostenrijk 5 pc. 68⅛.

De stemming was heden williger. De 3 pcts. Fransche fondsen sloten 15 a 25 centimes hooger dan zaturdag.

ROTTERDAM 22 Januarij.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl. . .	Werk. Schuld 2½ pCt.		63¼		
„	dito dito 3	„	75⅛		
„	dito dito 4	„	98¼		
Spanje . . .	Oblig., 3. nu 1½	„	40¼		
„	Binnenl. a 6/m.3	„	47⅜		
„	Amortis. Schuld	„	17⅛		
Portugal . .	Obl. 1856/7/9. 3	„	44	44$\frac{1}{16}$	44$\frac{1}{16}$
Rusland . .	Obl. te Amst. 4½	„	89¼		
„	bij Stiegl. 1855 5	„	94⅛		
„	Spoorw.Aand. 5	„	193⅛	194	
Oostenr. . .	Obl. in Metal. 2½	„	21⅜		
„	dito dito 5	„	38$\frac{15}{16}$	39$\frac{1}{16}$	39
„	d.° N. te Amst. 5	„	61⅛		
„	dito Nationale 5	„	45$\frac{15}{16}$	46⅛	46$\frac{1}{16}$
„	Ad. fl 250 1854	ƒ	170		
Grenada . .	Obligatiën . . . 4½	„	13⅜	13⅜	13⅜
„	Uitgestelde . . .	„	5⅛		
Mexico . . .	Obligatiën 3	„	20⅞	21$\frac{1}{16}$	21$\frac{1}{16}$
Griekenl. .	Obl. 5	„	0¾		

De beurs verkeerde heden over 't geheel in gunstige stemming. Van Zuid-Amerikaansche fondsen waren Mexic. tot verbeterde prijzen gevraagd.

Het Commité der Effecten-handelaren,
H. A. MARCELIS, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten *drie* ure: Portugal, Obligatiën te Londen 1856/59, 3 pc., 44. Oostenrijk, Metalliek, 2½ pc., 21⅜; dito Oude, 5 pc., 39⅛; dito Nationale, 5 pc., 46⅛, 46¼, 46⅛; dito Nieuwe, Rente te Amst., 5 pc., 61¼; Weener Loten 1854, ƒ 170; dito dito 1860, ƒ 327. Grenada, Obligatiën, 4½ pc., 13⅜; dito Uitgest., 5⅛.

AMSTERDAM 22 Januarij.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl. . .	Werk. Schuld 2½ pCt.		63⅛	63$\frac{5}{16}$	63¼
„	dito dito 3	„	75$\frac{15}{16}$	76	76
„	dito dito 4	„	98¼	98⅛	98⅛
„	Amort. Synd. 3½	„	91⅛		
„	Hand. Maats. 4½	„	128¾	129	
„	O.-I. Leening 4	„			
„	Holl. Sp. . . . 4½	„			
„	Rijnsp. 4½	„	100		
„	M. van Weld. 4	„			
Belgie. . .	Cert. *Rothsch.* 2½	„			
Frankrijk	Certificaten . . 3	„			
Spanje . . .	Buitenlands. . 1½	„	40⅜		
„	dito 3	„	48⅛		
„	Binn. a ƒ 6000 3	„	47½	47⅝	47½
„	Amort. Schuld	„	17$\frac{7}{16}$	17⅜	17$\frac{7}{16}$
„	Bew. v. Coup.	„			
Portugal	Obligatiën . . . 3 pCt.		45⅛		
„	dito 1856/59. 3	„	44$\frac{1}{16}$	44⅛	
„	dito Uitgest.	„			
Rusland . .	Ob. *Hope en C.* 5	„	101⅞	102	101⅞
„	dito 1828/29 . . 5	„	100⅞		
„	Cert. 1831/33 5	„	82¼	82½	
„	d.° 1840 4	„	73½	73⅝	
„	d.° *Stieglitz* . . 4	„	73¾		
„	d.° d.° Nieuwe 5	„			
„	d.° d.° 1855 N. 5	„	94½		
„	d.° te Lond. 4½	„			
„	d.° v. Assign. . 6	„	56⅛		
„	Inschr. dito . . 6	„			
Polen . . .	Aand. 1835 . . .	ƒ	161½		
„	Obligatiën . . . 4 pCt.		75¾		
Pruissen . .	Oblig. 1859 . . 5	„	100⅛	100⅛	100⅛
„	Aand. 1854 . . 3½	„			
Oostenr. . .	Ob. *Goll en C.* 5	„			
„	d.° dito	„			
„	d.° Met. Oude 5	„	39⅛	39$\frac{5}{16}$	39$\frac{5}{16}$
„	d.° N. te Ams. 5	„	61⅛	61⅜	
„	d.° Nat. Met. . 5	„	46⅛	46¼	46$\frac{3}{16}$
„	d.° Metalliek . 2½	„	21½	21$\frac{11}{16}$	21$\frac{9}{16}$
„	W. Ad. fl 250 4	„	167	168	
Brazilië . .	1839, £ 100 5	„	96		
Equador . .	£ 100 1	„	11		
Venez. . . .	Obligatiën . . . 3	„	19	19⅛	
„	Uitgestelde . . 1½	„	10		
Grenada . .	Obligatiën . . . 4	„	13½	13⅜	
„	Uitgestelde . . .	„	5⅜	5$\frac{7}{16}$	
Mexico . . .	Obligatiën . . . 3	„	21$\frac{1}{16}$	21⅛	21⅛
Illinois . . .	 7	„	89		

Handelm., Leening 1858, 4 pc., 100¼. Rusland, Cert. bij Hope, 1860, 4½ pc., 89⅜, 89¼; dito 1859, 3 pc., 59⅜, 59½, 59¼; dito Spoorweg Aand., 5 pc., 193⅛, 195¾, 194. Weener Bankactiën 565, 567, 565; dito Aand. 1839, 205½, 206; dito 1860, 5 pc., 325, 326. Brazilië 1858, 4½ pc., 84¼; dito 1860, 4½ pc., 84. Philad. bij Hope, Lr. A, ƒ 103. Illinois, Spoorw. Aand. 70. Galvest. 8 pc., 37, 37½; dito Stellen 50. Pools. Spoorw., 4 pc., 72⅛. Rijn Shares 158.

Beleening 3. Prolongatie 2½, Disconto 3.

Hollandsche fondsen met geringen handel iets vaster. Van buitenl. waren oude 5 pcts. Russ. meer aangeboden; de overige soorten vast. Oostenr. iets aangenamer. Mexikaansche fondsen op nieuw hooger.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 63¼. Spanje, 1¾ pc., 40$\frac{5}{16}$; dito 3 pc.. 47½. Oostenr., Metall., 5 pc., 39⅛; dito Nat., 5 pc., 46$\frac{3}{16}$.

Speciekoers.

AMSTERDAM 21 Januarij.

Gouden Speciën per Stuk.

Nieuwe Dukaten	ƒ —	a ƒ —
Oude gerande dito	„ 5.50	„ „ 5.60
Tien Gulden Stukken	„ 9.65	„ „ 9.75
Dito Eng. Sovereigns	„ 11.70	„ „ 11.80
Dito Pistolen	„ 9.50	„ „ 9.60
Nieuwe Louis-d'Or		
Stukken van 20 francs . . .	„ 9.25	„ „ 9.35

Baren Goud en Speciën . 9½ a „ - 10½ {pc. a ƒ 1442.60 per N. ℔ fijn.

Zilveren Speciën per Ned. ℔ Fijn.

Fijne Drittels . . . . ƒ a ƒ

„ Bar. $\frac{1000}{1000}$ . . . 950.

Zilver van 900 a 850.
dito „ 800 - 700.
dito „ 600 - 500. } - 104.20 „ ƒ 105.
dito „ 400 - 300.

Zilveren Speciën per Stuk.

Pilaren Piasters	ƒ 2.55	a ƒ 2.60.
Fransche Kroonen	„ 2.70	„ „ 2.75.
Stukken van 5 francs . . .	„ 2.33	„ „ 2.36.
Brabantsche Kroonen . . .	„ 2.65	„ „ 2.70.
Pruissische Daalders . . .	„ 1.75	„ „ 1.78.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 22 Januarij.			AMSTERDAM 22 Januarij.		
2 maanden.	Kort.		2 maanden		Zigt.
Londen . . . 11.67½	11.80		Londen . . 11.67½	g	11.80 g
d.° 3/m. 11.60	—		Parijs . . . 55$\frac{5}{16}$	g	56¼ p
Parijs . . . 55⅜	56½		Bordeaux. 55½	g	— g
d.° 3/m. 55⅜			d.° ½ m. 55½	g	— g
Bordeaux. 55⅜	55⅞		Genua . . . 45½	g	— g
Genua . . . 45½	—		Livorno . . 45½	g	— g
Livorno . . 45½	—		Napels . . 77½	g	— g
Napels . . 77	—		Hamburg. 35⅛	g	35$\frac{7}{16}$ p
Petersb. . 170	—		3 maanden.		Zigt.
Hamburg. 35⅛	35$\frac{5}{16}$		Madrid . . 238	g	— g
d.° 3/m. 35$\frac{1}{32}$	—		Cadix . . . 239	g	— g
Antwerp. 1½	—		Sevilië . . 235	g	— g
			Bilbao . . 236	g	— g
6 weken.	Kort.		Lissabon 41½	g	— g
			Porto . . . 41	g	— g
Frankfort 100	—		Petersb. . 168	g	— g
Augsburg 99⅛	—		6 weken.		Zigt
Weenen . . 75⅛	—		Weenen . . 75	g	— g
Triëst . . . 75½	—		Augsburg 99½	g	— g
			Frankfort. 100	g	— g

Disconto 3 en 3½ pc.
Berlijn kort ƒ 1.75.

Rotterdam ½.

Handelsberigten.

ROTTERDAM 22 Januarij.

GRANEN. Verkocht: Tarwe, 156 ℔ Witb. Pools. ƒ 430.
BOTER. 1ste kwal. ƒ 54, 2de ƒ 52, 3de ƒ 50.

SCHIEDAM 22 Januarij.

GRANEN. Verkocht: Rogge, 143 ℔ Jarige Archangel ƒ 210 6/w.; 146 ℔ Libau ƒ 228 6/w. Gerst, 138 ℔ Arensburg ƒ 248 6/w.

MOUTWIJN, per Ned. Vat zonder fust ƒ 13.25.
JENEVER, „ „ „ „ „ - 18.75.
AMST. PROEF „ „ „ „ „ - 20.—.

Alles zonder de belasting.

SPOELING per Ketel . . . . ƒ 1.10.

AMSTERDAM 22 Januarij.

TABAK. Heden zijn bij inschrijving afgedaan 163 p. Java BONDOWOSSO, 94 p. dito JVA&B, 154 p. dito WGJ en 55 p. dito TOEBAN.

ROGGE op levering per Maart ƒ 194.

ANTWERPEN 21 Januarij.

KOFFIJ. In de 2de hand zijn heden 250 b. Brazil voor consumptie afgedaan. — KATOEN. Tot verhoogde prijzen zijn heden weder diverse kleine partijtjes verkocht. — HARST. Bruine Amerik. ƒ 2½. — RIJST met goede vraag, Arracan gep. ƒ 9½ a ƒ 9¾; dito gebroken ƒ 7½; Carolina ƒ 13½.

HÂVRE 19 Januarij.

KATOEN. De verkoopen bedroegen gisteren 6400 b. loco en ca. 8000 b. op levering. Heden blijft de stemming willig; tot 3 ure zijn reeds 3250 b. loco afgedaan in de verhouding van fr. 99 a 100 voor gem. New-Orleans en ongeveer gelijke hoeveelheid op levering, in de verhouding van fr. 100 a 101 voor middl. New-Orleans. — KOFFIJ. Rio ongew. loco fr. 69½ entr. — SUIKER. Fransche Antilles n.° 4 fr. 48½ cons. — INDIGO vast. — HUIDEN. La Plata gez. M.-V. fr. 73; gedr. fr. 119 a 120; Ninas dito fr. 115. — POTASCH. Amerik. 1a fr. 40. — WALVISCHBAARDEN. Z.Zee fr. 5 cons.; Ochotsk fr. 2.50. — WOL. La Plata vette fr. 1.50 a 2.10. — WAS. Geele Amerik. slap, New-York fr. 2.20 cons.; St. Domingo fr. 2.07½. — TARWE. Roode Amerik. fr. 71 cons., zijnde eene verhooging van 50 c.

AVIGNON 19 Januarij.

MEEKRAPPEN. De aankoopen zijn deze week weder levendig geworden. Men heeft fr. 37 a 38 voor rosé, fr. 45 a 46 voor Palud van 18 maanden betaald. Het artikel is goed van de hand gegaan, en indien de vraag zoo levendig blijft als de verloopene dagen, zal de stand noodwendig gunstiger worden. Gemalen weinig of niet aangeboden in verhouding tot den prijs der Wortelen.

MESSINA 13 Januarij.

ZWAVEL slap; door grooten voorraad en geldschaarschte 2a loco fr. 18.31, goede 3a loco fr. 17.18. Op 31 Dec. bedroeg de voorraad zoo hier als te Girgenti, Licata en Terranova 800,000 conture. — OLIE stil. Siciliaansche fr. 128.59. Calabrisch fr. 134.69. Gioza fr. 128.54. Gallipoli fr. 135.82. — ZADEN. Lijn- gezocht; de laatste verkoop had plaats tot fr. 36.56 en te Catana a fr. 37.57 Mosterd- fr. 49.75 met weinig voorraad. — AMANDELEN. Puike schaarsch. Palma en Girgenti fr. 66.94. Avola fr. 72.91. Mascali fr. 70.08, bittere fr. 70.60. — MANNA fr. 2.97 a 6.16. — OLIE. Bergamot fr. 32.11. Citroen d.° fr. 25.78. — VRACHTEN hoog. Olie direct 46, order 47½. Zwavel direct 26/, om order 27. — WISSEL op Londen 48½. Parijs 46½.

HAMBURG 21 Januarij.

GRANEN. Tarwe flaauw en zonder handel. Rogge in loco stil; af Koningsb. 80 ℔ per Voorjaar tot 78 rth. bco. te koopen. — RAAPOLIE. loco 25 m. 6 sch., per Mei 25.8. — ZINK zonder omzet.

STETTIN 19 Januarij.

GRANEN. Tarwe loco per 85 ℔ 78; 85 ℔ roode per Voorjaar 84, 83½; 83/85 ℔ 81, 80½. Rogge loco per 77 ℔ 46½ a 45½; 77 ℔ per Jan./Febr. 46; Voorjaar 46½, 46; Mei/Junij 47¼, 46½. Gerst, 70 ℔ Mark 45.

GALATZ 23 December/4 Januarij.

GRANEN met weinig handel. Tarwe, ongedr. Galatz p. 177 a 192, Mais Galatz p. 152, dito op levering in Junij p. 120 a 122, Mais Eraila loco 180. Rogge Galatz loco 107 a 108. Gerst Braila 110 a 112. — WISSEL. Londen 3/m. 94½ a 95½.

ODESSA 30 December/11 Januarij.

GRANEN. Uithoofde der schaarschte van geld in Engeland is hier slechts zeer weinig voor Eng. rekening gedaan; voor Marseille was echter tot onveranderde prijzen eenige vraag. Rogge is 5 a 10 cop. hooger. Men betaalde voor Tarwe Ghirca Odessa p. 9.31 a 36 ℔ r. 9.80 a 10.50. Cherson p. 9.14 a 23, r. 9.12½ a 9.50, gedr. p. 9.37 ℔ r. 9.75. Rogge p. 8.35 a 9, r. 4.72½ a 5, p. 8.22 ℔ r. 4.50. Gerst r. 4.20 a 4.25. Haver. Puike Poolsche r. 4, middelb. kwal. r. 3.35. — LIJNZAAD. Middelbare kwal. r. 10.40. — TALK 5 a 10 cop. lager r. 5.17½ a 22½. — WISSEL op Londen 673 a 71½. Parijs 376½ a 78.

SMYRNA 12 Januarij.

OPIUM p. 160; tot dien prijs werd voor de N. H. M. gekocht. — MEEKRAP p. 236 a 260. — WOL. Gewasschen Caissan p. 560.

CORFU 15 Januarij.

OLIE. Loco tall 13½, per April/Mei 13½.

KONSTANTINOPEL 11 Januarij.

GRANEN. De verkoopen zijn in de afgeloopen week vrij belangrijk geweest en de prijzen iets hooger. Men besteede voor Tarwe: gedr. Taganrog p. 38 a 41, dito Bessarabie p. 36 a 37½, dito Galatz p. 33 a 35, ongedr. dito p. 30 a 33, dito Ibrail p. 29 a 32. Mais: Galatz p. 24 a 25, Ibrail p. 22½ a 24½. Gerst: Ibrail p. 15 a 16. — WOL stil. Krim vette 2/3 wit tot 2.40 aangeboden. — *INVOER-ARTIKELEN* stil. SUIKER. Brooden stil. Crushed met eenige vraag; Fransche en Belgische 5 a 7 % hooger. — THEE onveranderd.

HAVANAH 28 December.

SUIKER stil en prijzen nominaal. — MELASSEN 4 r. p. vaatje, Muscovados 4½ a 4¾ d.

INVOER-ARTIKELEN stil. — KAAS $ 21 a 22. — AARDAPPELEN $ 3½ a ½ p. 100 ℔. — PAPIER. Pak. 3½ r. — ZEEP. Geele $ 7½. — AJUIN gevraagd. — WISSEL op Londen 6 d. zigt 13½ a 14½ % premie. — VRACHTEN naar het Kanaal om order £ 2.5 a 2.10, naar Engeland direct £ 2 a 2.12.6.

30 December.

De uitgifte van schatkistbiljetten heeft het doel gemist, daar vele houders daarop weigerden deze te ontvangen.

BOMBAY 26 December.

UITVOER-ARTIKELEN met weinig verandering; alleen KATOEN belangrijk lager. — TARWE r. 22 a 24 zonder vraag voor export. — KOFFIJ. Malabar Natif r. 8½ a 9. Plantage r. 9½. Moka r. 12 a 15. — WAS r. 16. — HENNEP voor cons. r. 44 betaald. — KATOEN. Suratte Broach en Jambooseer r. 120. Dhollerah r. 123. Oomrawutter Ankote r. 115. Oomrawuttee r. 112. Comptah r. 112. Barsee r. 105. Kandeish r. 100. Sawginned American Seeds r. 130 voor loco, terwijl op levering wordt betaald voor Suratte Broach en Jambooseer r. 140. Dhollerah r. 135. Oomrawuttee Ankote r. 130. Barsee en Kandeish r. 125 a 130. — CURCUMA r. 20 a 25. — ZADEN. Lijn- met goede vraag r. 5. Raap- r. 5.12 a 6. — OLIE. Cocos- zeer willig; te Cochin r. 95. — WOL. Pathance r. 140 a 160. Bassora r. 190 a 195. — PEPER. Tellicherry ½ zwaar r. 98. Bhutcull zwaar 100 met geringe aanvoeren. — SALPETER r. 12 a 14. — SESAMEN hooger. Men noteert r. 26; te Kurrachee wit r. 31, zwart r. 29. — VRACHTEN n. Londen en Liverpool £ 2.10 a 2.12.6. — WISSEL op Londen 2/1$\frac{5}{16}$ a 2/1½ d.

RANGOON 1 December.

RIJST. Van het midden van October tot de eerste dagen van November waren prijzen r. 98 a 100, en verwachtte men eene daling door de gunstige vooruitzigten voor het nieuwe gewas. Door de vele vraag echter zijn prijzen gestegen, zoo zelfs dat de notering thans r. 115 per 100 mds. is; de stemming is echter slap en zoodra de nieuwe Rijst, die over 14 dagen verwacht wordt, aan de markt komt, zal er waarschijnlijk eene daling plaats hebben. Het gewas is mooi en men verwacht eene groote opbrengst. De Rijst uit de lagere streken wordt later geoogst en zal niet voor het einde van Januarij ter markt komen. Ook in Bassein en Moulmain beloopt de oogst veel. In eerstgenoemde plaats is de prijs r. 80 a 85 en bedroeg de uitvoer 13,000 ton; te Moulmain betaalt men r. 100 a r. 105. — CUTCH. De aanvoer is klein, doch daar ook de vraag gering is, zijn prijzen voor prima tot r. 22 teruggegaan. Voor mindere soorten wordt r. 20 a 21 gevraagd. *INVOER-ARTIKELEN.* KAAS. Edamsche r. 1.8 a 1.12 per stuk. — JENEVER r. 22 a 24 per kist van 15 vierk. flesschen, zonder voorraad. — HAMMEN 12 as per ℔. — VRACHTEN naar Engeland thans £ 3 en naar het Vasteland £ 3.10 voor Rijst.

Advertentiën.

De Ondergeteekenden brengen ter kennis van belanghebbenden, dat:

1.° Alle Liefdadige Oproepingen betreffende den Watersnood, *afkomstig uit de Plaatsen des onheils en uit deze Stad*, driemaal **gratis** zullen worden opgenomen, mits zoo beknopt mogelijk gesteld zijnde. De meerdere herhalingen zullen à **10** Cents per regel worden berekend.

2.° Advertentiën betreffende het constitueeren van Commissiën voor den Watersnood in andere Steden des Rijks, zullen worden geplaatst à **10** Cents per regel.

3.° Opgaven der ingekomene Giften, *van waar ook ingezonden*, zullen geplaatst worden tegen betaling van **10** Cents per regel.

Directeuren der
Vereeniging de Rotterdamsche Courant,
G. VAN REYN.
C. A. VAN REYN.

Bevallen van eene DOCHTER *JOHANNA THOMPSON*, Echtgenoot van
Rotterdam
22 Januarij 1861. A. J. P. TUINZING.
Eenige kennisgeving.

Bevallen van eene *DOCHTER* C. W. BAARTZ, geb. VAN HALL.
Rotterdam 21 Januarij 1861.

Tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, overleed heden mijn Echtgenoot de Heer VOLKERT VAN DER WILLIGEN, in den ouderdom van bijna 58 jaren.
Rotterdam J. NIERSTRASZ,
21 Januarij 1861. Wed. V. VAN DER WILLIGEN.

MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

Zesde Leesvergadering

bij het Departement Rotterdam der **Maatschappij tot Nut van 't Algemeen**, op **HEDEN** den 23 JANUARIJ 1861, des avonds ten *half acht* ure precies, in het Gebouw des Departements.

Spreker: Ds. W. T. VAN GRIETHUYSEN.

In naam van het Bestuur,
G. VAN REYN, *Lid en Secretaris.*

WATERSNOOD.

HEDEN AVOND zal (D. V.) een **BIDSTOND** gehouden worden in het Locaal van den Heer KOUSBROEK, Lombardstraat, wijk 8, n.° 266, **ten voordeele der Noodlijdenden.** Aanvang 's Avonds **8** ure precies. **Toegang vrij.** Spreker de Heer ***J. GROENEWEG.***

Het BESTUUR der **Maatschappij tot Nut der Zeevaart** geeft kennis aan HH. Honoraire en Effective Leden en hunne Familiën, dat op VRIJDAG den 25 JANUARIJ, des avonds ten 8 ure, zal gegeven worden eenige

Mechanische, Mimische & Plastische

VOORSTELLINGEN,

door den Heer D. L. BAMBERG.

Namens het Bestuur der Maatschappij voornoemd,
C. D. POPKEN, *Secretaris.*

Landgenooten!

Behalve de Noodlijdenden van deze en andere gemeenten, welke in de Consistorie der Hervormde Kerk en in de militaire Kazerne van *Heusden* worden verpleegd, bevinden zich hier nog 179 personen die door de Overstrooming van huisvesting zijn beroofd en aan alles gebrek hebben. Tot hiertoe is door bijdragen uit ons midden in hunne behoeften voorzien, maar nog staan wij slechts aan het begin der ellende en het einde is nog niet in de verte te zien. Daarom heeft zich hier eene COMMISSIE geconstitueerd, uit eenige Ingezetenen bestaande, die tot u komt met de bede om hun in staat te stellen hare roeping te vervullen en door uwe milde giften te toonen dat van de liefdadigheid van het Nederlandsche Volk nimmer te veel kan worden gevraagd.

Namens de Commissie,
A. D. J. SCHOLTE, *Predikant.*
Baron C. VAN NAGELL.
Namens de Commissie,
M. VAN NAGELL, *Burgem.*

Nederhemert den 17 *Januarij* 1861.